

Izhaja vsak četrtek in velja
v poštnino vred ali v Mari-
ševu s pošiljanjem na dom
na celo leto 32 D, pel leta
1926, četrte leta 8 D. Izven
Jugoslavije 64 D. Naročnina
se pošlje na upravnštvo
čl. 18. Gospodarja v Mari-
ševu, Koroška cesta 5. —
List se dopošilja do odpo-
vedi. Naročnina se plačuje
z naprej. Tel. interurban 113.

Posamezna številka stane 1.50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

28. številka.

Maribor, dne 15. julija 1926.

60. letnik.

Centralizem ali avtonomija.

Predno je narodna skupščina v Beogradu se razšla ter je narodne poslanke poslala na poletne počitnice, je zakonodavni odbor na dveh sejah 2. in 3. julija razpravljal o zakonskem predlogu o centralni (osrednji) upravi. Pri tem gre za vprašanje, kako naj je vrhovna uprava v naši državi urejena, koliko bomo imeli ministrstev in kakšna budi mera med močjo ministrstev in med kompetenco (pristojnostjo) ljudskih samouprav.

To vprašanje je velevažno in od njegove pravilne rešitve je odvisna usoda, blagor in napredek ljudstva in države same.

Sedanja vladina večina: srbski radikali in hrvatsko-slovenski radičevci, so v omenjenem zakonskem predlogu, o katerem je razpravljal zakonodavni odbor, predložili, da naj bo v naši državi 14 ministrstev, ki bodo imela vso oblast do najmanjših delcev v svojih rokah, tako da za kakšno resnično samoupravo ljudstva v občini, okraju, pokrajini in deželi ne ostane absolutno nič več. Radič in Pucelj sta se torej z radikali složila v popolnem centralizmu, ki o samoupravi in avtonomiji ljudstva noče ničesar slišati. To so politični sluge velesrbškega centralizma.

Slovenska ljudska stranka pa je kakor vselej, tako tudi pri tej priliki odločno stopila na branik za samoupravo in avtonomijo slovenskega naroda. V imenu SLS je 2. julij govoril poslanec dr. Hohnjec, naslednji dan pa je govoril dr. Gosar.

Dr. Hohnjec je poudaril, da je po načelih demokracije (ljudovlade) ljudstvo nosilec oblasti v državi. Nobena vlast v državi se bi ne smela izvrševati brez upliva ljudstva, predstavljenega po svojih zastopnikih, ki jih je ljudstvo izvolilo na svobodnih volitvah. To velja ne samo o zakonodavnih, marveč tudi o izvršni ali upravnih vlastih. Tudi od državne uprave ne sme ljudstvo biti izključeno.

V naši državi pa ljudstvo ni nosilec vlasti, marveč samo objekt (predmet) vlasti. Centralizem je iz ljudstva naredil maso ljudi, katere po mili volji vlada uradništvo pod vodstvom beogradskih ministrov. Občinska avtonomija je tako zožena, da je skoro ne bo nič več. Na šolskem polju je slovensko ljudstvo izgubilo še tisto primeroma malo mero avtonomije, ki si jo je priborilo v prejšnji državi. L. 1922 je bil sprejet zakon o okrajnih in pokrajinskih samoupravah. Kar se v tem zakonu pod imenom samouprave nudi ljudstvu, je tako majhno in maleknostno, da je pravzaprav zasmehovanje pojma o samoupravi. Kljub temu pa ta zakon še dosedaj ni izveden. To je dokaz, da zagrizeni centralizem ljudstvu ne privošči absolutno nobene samouprave. Centralizem hoče, da ljudstvo ostane naprej v zgolj trpi ulogi. Zato pa je centralizem v vseh delih naše države, posebno v Sloveniji in na Hrvatskem, vzbudil splošno in veliko nezadovoljstvo.

Naša stranka, tako je naglasil dr. Hohnjec, je l. 1921 v ustavotvorni skupščini predložila ustavni načrt, ki je zahvaljeval avtonomistično ureditev države. Po tem načrtu bi v delokrog ljudske samouprave in avtonomije spadale te stvari: notranji posli, trgovina in obrt, javna dela, šume in rudniki, poljedelstvo, agrarna reforma, prehrana, prosveta in verstvo, narodno zdravje, socialna politika, pravosode in finance.

To bi bila istinita in učinkovita ljudska samouprava in avtonomija. Tako bi država bila urejena po demokratičnem načelu. Ljudstvo bi bilo ne samo, kakor sedaj, pred

met oblasti, bilo bi nosilec oblasti, bilo bi samo svoje sreče kovač.

Mi vztrajamo pri svojem programu, tako je vzkliknil dr. Hohnjec. Dosedanje izkustvo je dokazalo, da je centralizem škodljiv, ker odbija od državne oblasti slovensko in hrvatsko ljudstvo, ker torej greši zoper poglavitno demokratično načelo, da je narod država, da je narod vir vse oblasti v državi. V odsodbi centralizma se s slovenskim ljudstvom strinja hrvatski narod. Veliki politični ugled Radiča, ki je veljal za predstavnika hrvatstva, in vsa bajeslovna Radičeva zgovornost ni mogla hrvatskega ljudstva omamiti in preslepit, da bi zaprolo oči pred slabimi posledicami centralizma, ki rastejo od dne do dne, če tudi so radičevci že leto dni na vladu. Centralizem se ne da zboljšati, on je bolan v jedru. Treba ga je odstraniti ter državo preosnovati na avtonomistični podlagi, potem bo država sama notranje ozdravela.

Socialna demokracija za brezversko šolo.

Socialna demokracija ima v svojem programu točko: »Vera je zasebna stvar.« Iz tega sledi, da vera v javnem življenju nima mesta, ona ne sme biti sila, ki bi uravnavala javno življenje. To pravico ima po mišljenu socialne demokracije samo brezversvo. To je temeljna zmota socialne demokracije, in že ta zmota dela socialno demokracijo nesposobno za to, da bi rešila socialno vprašanje ter poboljšala položaj delavskih slojev.

Nevera je nesreča za vsakega človeka, za kapitalista ravno tako, kakor za delavca. Nevera tira v nesrečo cele stanove, stan izobražencev ravno tako, kakor stan kmetov in stan delavcev. Socialna demokracija hoče delavski stan natirati v to nesrečo, in v tem je dokaz, da ona ne dela v blagor delavskih slojev.

Socialna demokracija ima za seboj zgodovino 70 let. Vso to dolgo dobo ni ničesar stvarnega in stalnega storila za prospeh in napredek delavcev. Vsled svojega negativnega programa, ki samo hoče odpraviti zasebno lastnino, ne vedoč, kaj bi postavila na njeno mesto, je nezmožna, da bi kaj pozitivnega storila za gromoti blagor delavskih slojev.

Da bi pokrila to svojo nesposobnost in svoj popolni neuspeh, razpihava socialna demokracija v dušah tistih zaslepljenjev, ki še verujejo njenim besedam in obljubam, versko mržnjo in sovraščo zoper vero. Njena strastna borba je naperjena zoper katoliško cerkev.

Zadnji čas je zlasti sosedna avstrijska republika postala torišče besne borbe socialnih demokratov zoper cerkev in njene pravice na šolo. Glavna borba se vodi v mestu Dunaju, ki ga hoče socialna demokracija definitivno oropati krščanskega značaja s tem, da razkrstjani vse javne šole. Naraščaj dunajskoga mesta se naj vzgoji brezversko, potem se socialni demokraciji ni treba bati, da izgubi komando nad glavnim mestom Avstrije.

Krščansko ljudstvo na Dunaju se je postavilo odločno v bran zoper rastoče razkrstjanje šol. Nevolja ljudstva je postal tako velika, da je moral dosedanjemu naučni ministru Schneideru, ki pripada krščansko-socialni stranki, pa je bil preveč popustljiv napram socialnim demokratom, odstopiti. Na njegovo mesto je prišel deželni glavar na Nemškem Štajerskem dr. Rintelen, o katerem se poroča, da je bolj dosleden in bolj energičen.

»Koroški Slovenec«, ki pozna stvari bolj od blizu nego mi, poroča o nakana socialne demokracije na šolskem

slapa, čoln pa se je hipoma ustavil poleg ploščate skale, ki se je prav malo dvigala nad vodo.

»Kje smo? Kaj bo zdaj?« je vprašal Heyward, videč, da je lovec veslo potegnil v čoln.

»Ob vnožju Glenna smo«, je glasno odgovoril Sokol, ker se mu med bučanjem slapa ni bilo ničesar bat. »Zdaj glejmo, da hitro in previdno izstopimo, da se čoln ne prevrne, sicer pojemo to težavno pot še enkrat nazaj, a malo hitreje. Kadar je voda narastla, je težko veslati navzgor, in pet oseb je precej za tak-le čoln, ki je narejen samo iz skorje in smole. Tako, zdaj vsi lepo ostanite tu na skali, zač skrom po Mohikanca in srnjaka.«

Popotniki so ga verno slušali. Komaj je bila zadnja noga stopila na skalo, je čoln odrinil in z neverjetno naglico šnil navzdol po vodi. Kmalu je izginil v neproderni temi.

Ko so ostali sami, ubogi popotniki nekaj časa niso vedeli, kaj bi počeli. Najprej si niso upali po skali, ker so se bali, da jih nepreviden korak vrže v globoke, grgrajoče votline, katere je od vseh strani bobnala voda. A kmalu so bili rešeni plahega čakanja. Prej, nego se jim je zdelo mogoče, se je čoln vrnil. Trojica priateljev ga je naglo spravila tik ploščate skale.

»Indijanca prej čutiš, nego ga vidiš«, je odgovoril lovec in malomarno srnjaka vrgel na tla. »Mislim, da Mingi niso našli naše sledi. Vendar ne morem tajiti, da so konji, ko smo veslali mimo njih, trepetali, kot bi slutili volkov.«

Uredništvo je v Mariboru,

Koroška cesta 5. Rokopis se ne vračajo. Upravništvo sprejema naročnino, inserate in reklamacije.

Cene inseratom po dogovoru. Za večkratne oglase primeres popust. Nezaprite reklamacije so poštnine proste. Čekovni račun poštnega urada Ljubljana 10.603. Telefon interurban 113.

Indijanca prej čutiš, nego ga vidiš«, je odgovoril lovec in malomarno srnjaka vrgel na tla. »Mislim, da Mingi niso našli naše sledi. Vendar ne morem tajiti, da so konji, ko smo veslali mimo njih, trepetali, kot bi slutili volkov.«

Heyward in njegovi tovariši so nemirno gledali to skrivnostno početje. Ceprav se je belokožec dozdaj vedel tako, da mu ni bilo kaj očitati, so vendar pričeli z nezaupanjem gledati na njegovo napol divjo vnanjost, njegov robato vedenje in molčečnost njegovih dveh tovarisev, kajti izdaja indijanskega tekača jih je napravila nezaupen.

Samo pevec se ni zmenil za to, kar se je godilo okrog njega. Sedel je na skalen porobek in se očividno udal žalostnemu premisljevanju, saj je včasih globoko vzduhnil. Kmalu nato so se oglasili votli zvoki, kot bi v zemlji nekje

Zadnji Mohikanec.

Povest iz leta 1757.

Po J. F. Cooperju predelal Al. Benkovič.

5

Reko sta tukaj stiskali dve visoki strmi skali. Ena je molela naprej preko kraja, kjer se je bil čoln ustavil. Skale so bile poraste z visokimi drevesi, tako da je reka šumela kakor skozi ozko, globoko grapo. Skozi čudne oblike dreves je sicer tu in tam gledalo zvezdnato nebo, sicer pa je vseeno krog vladala črna tema. Na spodnjo stran je oviral razgled ovinek, ki ga je tu delala reka, spredaj pa je bilo videti, kakor bi se ne daleč odtod voda visoko vzpenjala, padajoč potem v globoke dolbine, iz katerih je prihajalo voto bobnenje.

Konje so privezali na grmovje, ki je rastlo iz skalnih razpok. V vodi stoječ bi bili morali prebiti noč. Lovec je določil za Heywarda in njegove preplašene tovariše, naj sedejo v sprednji del čolna, sam pa se je ustupil na drugi konec. Indijanca sta previdno odšla na svoje prejšnje mesto.

Sedaj je gozdnik s svojim drogom čoln s tako krepkim sunkom odrinil od brega, da je bil naenkrat sredi peneče se vode in se je moral nekaj minut trdo boriti z divjimi valovi. Popotnikom je ukazal, naj se ne ganejo. Zato si skoraj niso upali dihati in so plaho gledali v deroče valove. Vsak hip so mislili, da jih mora požreti sikajoči vrtinec, a vsakokrat se je posrečilo krmjarju, da je s spremto roko sunil preko valov. Zadnji silni in obupni napor je končal ta boj. Eliza je pravkar trepetaje obraz zakrila z rokami, meneč, da jih mora zgrabiti vrtinec bližnjega

Volkovi pa se radi plazijo za Indijanci, ker čakajo na odpadke ustreljene divjačine.«

»Na srnjaka pa ste pozabili«, je reklo Heyward. »Morda pa je tudi ubito že rebe privabilo volkove.«

»Uboga Mirjam!« je žalostno mrmljal pevec. »Tvojemu otroku je bilo določeno, da postane žrtev divjih zverin!«

»Žrebetova smrt mu hudo teži srce«, je reklo lovec. »Sicer pa je dobro znamenje, ako človek ljubi svoje nemate. Ker pa naš pevec veruje, da je vsaka stvar človeku namenjena, si bo pač moral misliti, da se je moral zgoditi, kar se je zgodilo. Ta tolažba ga bo tudi prepričala, da je bilo pametno umoriti štirinožca, da ljudje ostanejo pri življenu. Sicer pa imate vi prav«, se je obrnil k Heywardu, »kar ste prej rekli. Najboljše bo, da srnjaka takoj tu razrežemo in ostanke pomečemo v vodo, sicer bomo v kratkem imeli tam-le na čereh celo tolpo volkov. Njih tuljenje bi nas utegnilo izdati Irokezom.«

Na te besede je lovec pomigal Mohikancema, ki sta očividno uganila njegovo nakano. Takoj nato so vsi trije izginili za visoko navpično skalo.

IV. V skalni votlini.

Heyward in njegovi tovariši so nemirno gledali to skrivnostno početje. Ceprav se je belokožec dozdaj vedel tako, da mu ni bilo kaj očitati, so vendar pričeli z nezaupanjem gledati na njegovo napol divjo vnanjost, njegov robato vedenje in molčečnost njegovih dveh tovarisev, kajti izdaja indijanskega tekača jih je napravila nezaupen.

Samo pevec se ni zmenil za to, kar se je godilo okrog njega. Sedel je na skalen porobek in se očividno udal žalostnemu premisljevanju, saj je včasih globoko vzduhnil. Kmalu nato so se oglasili votli zvoki, kot bi v zemlji nekje

**PREIZKUŠAJTE MIRNE DUŠE NAJPREJ VSA MILA! —
NAPOSLED SE BOSTE ODLOCILI VENDAR LE ZA
ELSA-MILO.**

omeniti veliko žensko zborovanje, katerega se je udeležilo 180.000 žensk, med temi nad 5000 redovnic. To zborovanje se je potegnilo posebno za žensko čast, ki jo brezverski svet tako tlači v blato.

Drugoverci in evharistični shod.

V Ameriki niso samo katoličani, pač pa je veliko drugovercev. Toda državna oblast, kakor tudi zastopniki drugih ver so bili z vsem spoštovanjem kongresu naklonjeni. Predsednik Združenih držav Coolidge je poslal kot svojega namestnika ministra Dawisa. Prisostvoval je tudi guverner dežele, kjer leži Čikago, in tudi mestni župan. 400 časnikarjev je prišlo na kongres, da so poročali svojim listom. Protestantni in kar je najbolj čudno, tudi judi so poslali svoje zastopnike, ki so pozdravili katoličane, da naj ostanejo v ljubezni do svojega Boga.

Slovenci na evharističnem kongresu.

Slovenci ljubijo svojega Boga in ni jih sram tega pred vsem svetom pokazati in vsem povedati. Zato seveda je tudi v daljno Ameriko šlo nekaj Slovencev. Med prvimi, ki se je odločil za to težko, dolgo in nevarno pot, je bil vladika škop dr. Jeglič. Na morju, na ladiji »Olimpic«, so mu vsi potniki priredili najslavnnejše praznovanje 76. godovanja. Z njim je šel tudi škop dr. Gnidovec iz Skoplja, tudi Slovenec, in več duhovnikov. Na to pot se je pa odpravilo tudi nekaj lajikov, ki so hoteli to priložnost izrabiti v ta namen, da bi potem v Ameriki ostali, kar pa se jim seveda ni posrečilo in so imeli mnoge neprilike po lastni krivdi. Pisma, ki smo jih dobili od romarjev, pripovedujejo, da so jih v Ameriki sprejeli tako, da si tega še misliti prav ne moremo. Tako so jim američki Slovenci šli na roko, da so jih skoro s svojo prijaznostjo v zadrgo spravili. Škop dr. Jeglič je bil deležen toljih pozdravov, kakor da so vsi slovenski izseljeni pozdravljali svojega težko pričakovanega očeta. Ker je pa tam tudi nekaj za grizencov socialistov Slovencev, so celo ameriške oblasti pazile, da škopu Jegliču ni mogel nihče kake neprilike napraviti. Versko življenje katoliških Slovencev je prav vzorno. Slovenski romarji, ki so se v posebni skupini udeležili kongresa, bodo ostali med ameriškimi Slovenci do 1. avgusta, nato pa pridejo nazaj v domovino.

Veličasten zaključek kongresa.

Krona čikaške evharistične proslave je bil zaključek na ogromnem stadionu v Mundeleinu. Na stadionu se je zbralo nad 200.000 ljudi. Prostor so razsvetljevali ogromni reflektorji, (to so stroji, ki napravijo velikansko luč), ki so bili postavljeni po vseh vzvišenih točkah Čikage in okolice. Ko je dospelo 12 kardinalov s papeževim delegatom na celu, je iz 200.000 grl zadonela proti nebnu ameriška državna himna, proseč blagoslova božjega. Potem je sledila posvetilna molitev, ki so jo amplifikatorji (to so posebni stroji, ki prenesejo glasove iz kraja v kraj) istočasno raznašali širom prostrane Amerike, tako da je bila tisti trenutek združena v ponizni molitvi celokupna Amerika. Ko je končala molitev, so reflektorji ugasnil in luna je obilila s svojo bledo svetlobo množice in oltar. Tedaj je zagnigljalo na stadionu na stotisoč drobnih lučk: Vsak izmed navzočih je imel v rokah prizgano svečico, ki jo je dvigal ob blagoslovu z Najsvetejšim v znamenje posvetitve celokupne Amerike vsemogočnemu Bogu.

Milion romarjev.

Množica, ki se je udeležila sklepne procesije, je prav gotovo presegala milijon. Po novih, za to priliko zgrajenih in za vsak drug promet zaprtih cestah, so neprestano vihrali avtomobili. Povprečno je znašal promet po tisoč avtomobilov na uro. V Mundeleinu so bile urejene garaže, v katerih je moglo stati 80.000 avtomobilov. Železniško osojje je bilo nadčloveško zaposleno; vlaki so odhajali vsake dve minuti. Velike množice so peš preromale 40 km dolgo pot in dospele v Mundelein ob zori. Okolina Mundeleina je bila podobna ogromnemu taboru. Za red sta skrbela 2 polka Narodne straže.

govorili pritajeni glasovi. Naenkrat se je odnekod posvetilo in razjasnilo tajnosti tega skrivališča.

Prav na koncu ozke, globoke skalne votline je sedel lovec, držeč v roki gorečo smrekovo trsko. Luč ga je žarko obsevala in kazala njegov zagoreli obraz, na katerem se je izražala čudna mešanica preudarnosti, pazljivosti in priprosti. Vse to in pa njegova posebna oprava gozdnega tekača ga je delala romantično divjega. Blizu njega je stal Unkas. Popotnike je zanimala njegova ravna, gibčna postava in prijetno, neprisiljeno vedenje. Čeprav mu je telo bolj kot je bila navada pokrival zelen lovski jopič, so bile vendar nepokrite plemenite oblike njegove do skalpovega kodra obrite glave. Temno, drzno oko mu je smelo, a vendar mirno sijalo iz ponosnega obraza, odsevočega prirojeno mu rdečkasto barvo.

»Meni se zdi«, je pošepetala Eliza, ki se je bila zaglejala v mladega Mohikanca, »da bi mirno lahko spala, ko bi imela za stražo tako neustrašenega, plemenitega mladiča, kot je videti ta. Prav gotovo, Heyward, se vprito takih ljudi ne morejo dogajati take grozne moritve in krušta mučenja, o katerih toliko slišimo in citamo.«

»Tudi jaz sem prepričan«, je odgovoril major, »da tako čelo in take oči pričajo samo o plemenitosti in da ne vedo ničesar o krutosti in izdaji. Upajmo, da mladi Mohikanec ne bo varal naših upov, ampak da nam bo pogumen, zvest prijatelj.«

»Lepo ste povedali«, je posegla vmes Kora. »Kdo bi mislil na barvo njegove kože, ko ima pred sabo takega človeka?«

Kratek premor je nastal na ta razgovor, dokler jim ni zaklical lovec, naj vstopijo v votljino.

»Ogenj prehudo žari in bi lahko privabil Minge«, je rekel. »Unkas, spusti preprogo, potem smo na varnem.

Ta mila zdravja in lepote niso samo prijetno dišča in močno se peneča toaletna mila ampak imajo v sebi tudi še medicinsko preizkušene, dobro delujoče sestavine, ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in klubujočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se 5 vrst Elsa mil. Elsa liliino mlečno milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa boraksno milo,

Procesija.

Ob 10. uri dopoldne je papežev legat kardinal Bonzano v mundeleinski cerkvi daroval zadnjo slavnostno sv. mašo, nakar se je začela procesija. Otvorili so jo vsečiliščniki in Kolumbovi vitezi v polni opremi. Sledila je šolska deca čikaške škofije, potem ameriški romarji in končno druge narodnosti s svojimi škofi in duhovniki na čelu. V sprevodu so bili porazmešeni med posameznimi skupinami sijajno okrašeni vozovi, iz katerih so neprestano trošili cvetje. Pred semeniško cerkvijo se je procesija razcepila tako, da je korakala ob obeh straneh jezera in se na drugem koncu jezera zopet strnila. Po jezeru so spremljali procesijo bogato okrašeni čolni in ladje, v zraku so krožila letala in trosila cvetje, ob poti so bila okrašena drevesa in celo štori. Častno stražo so opravljali Kolumbovi in papeževi vitezi.

Najsvetejše je nosil kardinal Bonzano; masivna srebrna monštranca je bila pol metra visoka. Svetili so z bakljami, iz številnih kadilnic so se dvigali oblaki kadila. Tla so bila gosto posuta s cvetjem. Na milijone in milijone cvetlic je bilo ta dan žrtvovanih v čast evharističnemu Bogu.

V procesiji si videl vse mogoče narodne noše: od najprimitivnejših ljudstev do Evropejcev in Kitajcev. V vseh mogočih jezikih so se pele hvalnice Kristusu Kralju.

Bili so to za vsakega nepopisni in nepozablivi vtisi. Oči so imele najbujnejšo pašo, a obenem je ganutje stiskalo grla, srca so se topila v pobožnosti, tiho ihtenje je stresalo tisoče.

Vzor vseh vrst mila

Schichtovo milo znamke „Jelen“.

Že desetletja se trudijo vsi milarji, da bi izdelali tako dobro milo, kakor je Schicht-ovo.

Kadar hoče proizvajalec mila svoje milo kar najbolj pohvaliti, tedaj povdari: **„Tako je dobro, kakor Schichtovo“.** Kar pa Vi uporabljate, to ni samo: **„tako dobro, kakor“, temveč Vi uporabljate**

najboljše,
namreč Schichtovo milo, ki je edino pravo
z znamko „Jelen“.

Elsa milo za britje, Elsa katrantsko ali šampon milo. Za proizkušnjo 5 kosov Elsa mila že obenem s zavojnino in poštnino za 52 Din. proti v naprej poslanem denarju. Po povzetju za 10 Din. več (za poštnino). Naročila upravit: lekararju Eugen V. Feller v Donji Stubici, Elsatrg 341, Hrvatska.

Ko je procesija prehodila že tri četrtnine poti, je zabsnela silna nevihta. S pomočjo amplifikatorjev so intonirali evharistično himno in procesija je nadaljevala svojo pot. Prišedši do cilja, se je zbrala duhovščina v cerkvi, kardinali pa so obstopili oltar pred cerkvijo in papežev legat Bonzano je ob splošnem ihtenju podelil množičam z Najsvetejšim zadnji blagosloj.

Tako se je zaključil ta največji evharistični kongres, ki ga je svet kdaj videl.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Uzunovičeva vlada je zopet v krizi. Povzročil jo je Radič. Na seji radičevskega kluba v Zagrebu je bil namreč radičevski minister dr. Nikič izključen iz stranke in vsled tega je seveda moral tudi odstopiti kot minister. Seveda dr. Nikič o tem noče ničesar slišati in bo ustanovil svoj poseben klub, v katerega bo vstopilo več radičevskih poslancev. S tem seveda bo Radič zopet veliko zgubil in njegova moč se bo znova zelo zmanjšala.

Radikali med seboj. Vodja radikalne stranke Pašič je v vedni nevarnosti, da bo za vedno moral pustiti politiko. Njegovo zdravje je zelo rahlo. Zato se pa v radikalni stranki vrši velik boj, ki se tuimata pokaze tudi že v javnosti. Kdo bo dedič Pašičeve politične moči. Jovanovič ima svoj klub, ki zdaj mirno čaka razvoja v radikalni stranki. Ministrski predsednik Uzunovič niti oddaleč nima zmožnosti, da bi se uveljavil kot voditelj. Pač pa se silita v ospredje notranji minister Maksimovič in zunanjji minister Ninčić. Nekaj časa, dokler nista opazila, da sta si med seboj tekmeča, sta delovala skupaj, zdaj pa si že nasprotujeta. Pa tudi manjši ljudje se hočejo uveljaviti. Tako je neki Bobič v Beogradu povzročil, da so se na radikalnem shodu radikali med seboj prav pošteno stepli. Iz vseh teh znamenj sledi, da se radikalna stranka nagiba k razsulu in potem je upati, da se strankarsko življenje tako zasuče, da ne bo le ena stranka komandirala v državi.

Kralj in kraljica sta na Bledu, kjer ostaneta čez poletje. Sem je prišel poročati preteklo soboto o položaju ministri predsednik Uzunovič. Tudi Radič se je s celo družino pripeljal na Bledu in bil pri kralju. Najbolj pa zanimala javnost, kaj je delal Ninčić pri kralju. Nekateri namigajo, da bo Ninčić Pašičev politični dedič.

Jugoslovanski klub je vložil pri zunanjem ministru pritožbo zaradi znane Žerjavove ovadbe dr. Barleta. Enako se je pritožil pri vojnem ministru, kako to, da so oružni pri spopadu v Ljubljani imeli vojaško opremo. Jugoslovanski klub je nadalje posredoval za po povodnji poškodovane, protestiral, da se v tako težkih časih, kakor so zdaj, skupščinske seje odlagajo na jesen ter zahteval, naj skupščina dela in rešuje vsaj najnujnejše zadeve.

Centralna uprava. Vlada je pred nastopom političnih počitnic predložila zakonodavnu odboru zakonski predlog o centralni upravi. Ta predlog je v imenu SLS pobijal poslanec dr. Hohnjec, česar govor prinašamo v glavnih mislih v uvodnem članku. Iz ozira prepotrebne državne štednje je dr. Hohnjec predložil, da bi odslej bilo v državi samo 10 ministrstev. Vladina večina, to je radikali in Radič s Pucljem vred, pa so mnenja, da naj bo 14 ministrstev. Čim več ministrstev, tem več možnosti, da poenini gospodje postanejo ministri. Ljudstvo, dobro kmetsko ljudstvo, bo že plačalo. Minister Pucl je v svojem govoru v narodni skupščini o priliki interpelacije o poljedelski krizi kmetom priporočal, da naj štedi. Kako pa vlada štedi, se vidi iz tega, da predlaga 14 ministrstev, zadostovalo pa bi jih 10. Lepa vlada kmetske štednje!

V DRUGIH DRŽAVAH.

Mussolini misli, da bo res ves svet njegov. Vso oblast hoče potegniti nase. Kralj je že itak brez vsakega vpliva.

To sicer ni večerja, kakor ste je vi vajeni, a vam bo po prestarih težavah gotovo dišala. Soli imamo dovolj in naša divjačina bo kmalu pečena. Tu so sveže sasafrasove veje, da bosta dami mehko sedeli na njih. A vi, prijatelj, se je obrnil k pevcu, »se nam pridružite in nehajte že žalovati za žrebetom. Njegova zgodnja smrt nas je rešila marsikake nadloge.«

»Ali smo varni v tej duplini?« je vprašal Heyward. »Ali se nam ni batiti, da nas napadejo? En sam mož z orzjem, ki bi se postavil pred vhod, bi nas vse imel v oblasti.«

Ta hip se je počastna postava dvignila za lovec, vzela gorečo trsko in posvetila v drugi konec zavetišča. Eliza je polglasno kriknila, Kora pa je skočila pokoncu. Pomiril pa ji je Heyward, rekoč, da ni nihče drugi kot Čingagok. Indijanec je dvignil drugo preprogo in pokazal, da ima jama še drug izhod. Potem je šel s plamenico skozi ozko, globoko razpoko, ki je držala pravokotno iz Jame, v kateri so se nahajali, a je bila zgoraj odprta.

»Takih lisjakov, kot sva midva s Čingagokom, ne ujamš lahko v brlog, ki ima samo en izhod«, je rekel Sokol. »Tu, kjer smo sedaj, je bil svoje dni slap, a te skale od črnega lehnjaka so bile na nekaterih krajin meče nego na drugih, voda jih je izglodala in napravila ti dve votlini za nas.«

»Torej smo na nekakem otoku?« je vprašal Heyward.

»Seveda, na desni in na levri je slap, reka pa je pred nami in za nami. Ko bi bilo podnevi, bi se izplačalo splezati na to skalo in pogledati, kako čudno je voda vse preobrazila in kako nerедno teče. Zdaj se dviguje, zdaj pada, tu skače, tam lije zviškoma. Na enem kraju je bela kot sneg, na drugem zelena kot trava. Tu bobneč pada v prepadne, da se zemlja trese, tam zopet žubori kot potok in

v globini izplakuje kamenje, kot bi ne bilo trše kot ilovica. Človeku se zdi, kakor bi bila reka vsa zmešana. Najprej teče gladko, kakor bi skušala zakone narave, potem pa tok napravi ovinek in se stisne k bregu. Na drugem kraju se obrne, kakor bi se ne mogla odločiti, da bi zapustila divjino in se zdržala s slanim morjem.«

Med tem govorom je lovec pridno pripravljal večerjo in nato povabil popotnike. Unkas je skrbel za dami in se pri tem vedel dostojanstveno in vlijadno. Heywarda je to veselilo, saj je vedeč, da indijanski običaji prepoznavajo vojščaku, da bi stregel drugim, posebno pa ženskam. Par-krat je izpregovoril tudi nekaj besed v pomankljivji, a dovolj umevni angleščini, ki se je iz njegovih ust glasila tako mehko in prijetno, da sta ga deklici gledali z občudovanjem.

Proti koncu večerje je Sokol izvlekel pod kupom lilstja skrit sodček, se obrnil k pevcu, ki je sedel poleg nje in s slastjo užival pečenko, ter mu rekel:

»Prijatelj, pokusite to vino, iz gozdnega sadja je na-rejeno. To vam poplakne misli na žrebe in vam razgreje kri. Kaj pa, če bi mi povedali vaše ime?«

»Gamut — David Gamut sem«, je odgovoril pevec in krepko potegnil dišečo Sokolovo pijačo.

»S čim pa se pečate?« je dalje vprašal lovec.

»Psalme učim peti.«

»Kaj učite?«

»Psalme učim peti mlade vojake.«

»Škoda za čas. Mladci itak hodijo po gozdih po

Zdaj hoče onemogočiti še drugim in si polagoma spravlja v svojo roko odločevanje, kjer le more. Tako si je te dni pridelil že šesto ministrstvo. Torej je Mussolini istočasno šestkrat minister, to se pravi: absoluten gospodar Italije. Da se pokaže njegova oblastižljnost, nam služi ta-le do-godek še prav posebno: V Švici na italijanski meji je ne-kaj Italijanov prodalo svoja posestva Nemcem, ki so se tam naselili. Ali ni šel Mussolini in proti temu v Švici pro-testiral? Seveda je Švica zoper tako postopanje energično nastopila.

Češkoslovaška je imela te dni velike slovesnosti: vse-slovenski sokolski izlet. Na izlet so šli tudi naši jugoslo-vanski Sokoli in tudi naša vojska. Bolgarov na shod niso pustili. Rusi so bili, a ne iz Rusije, ampak begunci. Poljakov je bilo pet, ker tam je Sokol katoliško zaveden. Vsi Sokoli so se udeležili tudi Husove proslave. Hus je bil krivoverec, a ga Čehi-svobodomislec časte kot upornika proti katoliški Cerkvi. Sokol si je s tem znova dal pečat, da niti oddalec ni organizacija, v katero bi smel zaveden katoličan.

Francija ima težke politične boje zaradi finančnega vprašanja, ker pač frank ne dobiva, ampak zgubiva na vrednosti. Upati pa je, da se bo finančnemu ministru Cail-lauix posrečilo, rešiti frank in politični položaj. Francijo pa poleg tega skrbi tudi prevelik appetit Mussolinijev po moči in oblasti posebno na Balkanu.

Angleška se še zdaj ni rešila svoje gospodarske ne-sreče. Štrajk ruderjev še traja, raste pa zato tudi brezpo-selost, da je že poldruži milijon ljudi brez dela. Premog morajo od drugod uvažati.

Na Portugalskem se je znova izvršil preobraž. Gene-rala de Costa je pregnal drugi general. Bati se je znova domače vojne.

Kaj je novega?

Voda raztrgala železniški tir pri Štorah. — Prekinjen pro-met. — Velike poplave v Savinjski dolini.

Včeraj dopoldne med 9. in 10. uro je potok Voglajna poplavil železniško progo na daljavo 600 m med postaja-ma Št. Jurij in Štore. Postaja Štore je bila pod vodo. Na poplavljennem mestu je vodni tok razdril progo na 30 m daleč in odtrgal en tir na daljavo 30 m, drugega pa na 12 m ter odplavil ves nasip 2 m na globoko. Na progri Št. Jurij—Štore se je promet prekinil. Delavstvo je začelo zasipati razdroto mesto. Upati je, da bo mogoče do 8. ure zvečer vzpostaviti promet na enem tihu, na drugem pa do 12. ure ponoči. Vlaki so vozili tekom dneva z ljubljanske strani do Celja, z mariborske pa do Št. Jurija. Mednarodni vlaki so vozili po proggi Velenje—Dravograd.

Popoldne se je na koroški proggi med postajama Fala—Ruše utrgal plaz in zasul proggi, vsled česar se je moral promet na tej proggi prekiniti za 4 ure.

Na proggi Zaprešič—Varaždin—Čakovec so se usuli plazovi na več mestih, na nekaterih mestih je voda pre-plavila proggi. Vsled tega se je moral ves promet za par ur ustaviti.

Grozna opustošenja je napravila tudi Savinja, ki je že ob šestih zjutraj tako narastla, da je zafila velik del celjskega mestnega parka in zgornji del mesta. Voda se je po vsej Savinjski dolini razlila preko bregov in poplavila polja na obe strani. Daleč naokoli so njive, travniki in hmeljski nasadi pod vodo. Polja so skorod popolnoma uničena. Dolgotrajnemu slabemu vremenu, ki je že itak ogrožalo letošnji pridelek, se je sedaj pridružila še poplava, ki je uničila zadnje upe kmetov. Voda je narastla v toliki meri, da je zelo oviran tudi promet. Na cesti v Zagrad stoji čez in čez voda, cesto proti Zavodnji pa so na več mestih zasuhi plazovi, ki so jih sprožili nastali hudourniki. Ves pro-met mesta Celja s Savinjsko dolino je po cesti pretrgan in je mogoče le po železnicu. Okrog desetih dopoldne je voda udrila tudi v celjsko kemično tovarno in povzročila več eksplozij. V tovarni je nastala velika panika pred grozečo nevarnostjo in delavstvo je bežalo na vse strani, da si reši svoje življenje.

POVODNJI DIVJAJO!

Že zadnjič smo poročali, kako velike povodnji da so bile po naših krajih in drugod. Pretekli teden so se povodnji ponovile po vsej srednji Evropi, Nemčiji, Avstriji, Italiji in pri nas. V naših krajih je v tem zadnjem času zadeba povodenj posebno Slovenijo in spravila v nevarnost Vojvodina.

Naša društva. Kmetski dnevi v Mariboru.

Udeležba kmetskih dnevov. Ker nekateri misljijo, da so kmetski dnevi prirejeni le za izobraženje, sporočamo jasno in odločno, da ni tako. Kmetski dnevi so za našega kmeta. Zato morajo priti že v soboto naši najboljši kmetski možje na predavanja, ker so ravno sobotna predavanja velevažnega pomena za razvoj našega kmetskega stanu. Tam se bomo pomenili, kako začeti z delom po vseh naših prosvetnih in gospodarskih društvih, da bo končna zmaga in uspeh kmetov. Kdor ima zato čas, bo skušal priti že v soboto v Maribor. Prijaviti se seveda mora, da mu preskrbimo prenočišče.

Žene in dekleta. Naše vrle žene in dekleta naj nam ne zamerijo, da kličemo pred vsem može in fante kmetske na kmetski dan. Prišel bo čas, ko bomo pozvali tudi našo kmetsko ženstvo skupno z moškim svetom. Takrat bodete tudi ve nastopile in pokazale, kaj da znate in morete. Za letošnji kmetski dan pa agitirajte od osebe do osebe pri moških, da se udeležte. 14. in 15. avgusta ne sme biti noben moški doma, pošljite jih na kmetski dan v Maribor.

Slovenski kmetski fantje. Kmetski dan ni samo dan

V Sloveniji se je oblak utrgal nad Ljubljano, kjer je nastopila voda in v mestu ter okolici napravila veliko škode. Nad Mariborom smo večkrat imeli viharje z divjim na-livom. Ptuj in okolico je zadeba povodenj, ki je povzročila veliko škode, podrla mostove, razrušila ceste, uničila po-lja, celo hiše in hleva porušila. Iz posameznih krajev pre-jemamo poročila o veliki škodi, ki jo je povodenj povzročila. Vse doline so zalite z blatom in peskom, na bregovih se trgajo plazovi. Dravinja, Poljskava, Pesnica, posebno še tudi Voglajna so preko vsega polja tekle in uničile vse pri-delke. Povodenj je pretekli torek pri Št. Juriju ob južni ž. raztrgala železniško progo, da se promet ni mogel vršiti.

Vojvodini je nesreča neizogibna. Vse velike reke, ki tečejo skozi to rodovitno deželo, so tako narastle, da jih nasipi ne bodo mogli več držati. Ljudstvo je obupano, ker se boji, da ni več rešitve. Z največjo silo in naglico dela in se žrtvuje, da reši, kar je mogoče. Ako nalivi ne ponehajo in voda ne upade, tedaj bodo izginila pod vodo velikanska žitna polja z zrelim, a nepožetim žitom.

Vremenske nezgode na Vurbergu. Tudi naši župniji je zadeba zadnja povodenj velikansko škodo. Dne 5. t. m. proti jutranjimi uram se je utrgal oblak in je lilo zjutraj do 6. ure kakor iz škafa. Ker je zembla že bila napita od vednega deževja, je vsa voda drli s hribov v doline, ki so bile zjutraj podobne eni sami reki. Kamenje in rodovitno zemljo je odnašalo v dolino, kjer je zasulo travnike, kruzo in druge setve. Tudi plazovi so se začeli trgati, da so bile že nekaterje hiše v nevarnosti. Potok Grajena je že udiral v hiše in hleva ter na več krajih raztrgal okrajno cesto, da se komaj zamore vršiti mali vozni promet. Polja pri Dravi, kjer je večina kruha naše župnije, je poplavil potok iz Tičnice, da je ponekod na njivah 1 meter vode, da bo uničen ves krompir in koruza, ker voda nima odto-ka. Tukaj so posebno prizadeti mali posestniki in viničarji, ki imajo zemljo od agrarne reforme v zakup ter morajo plačevati najemnino in davek in služiti voznike in orache, sedaj bo pa ves pridelek uničen. Pa to še ni bilo dovolj, ker je deževalo vsak dan naprej. Posebno hud naliv je bil zopet od četrtna na petek ponoči, da je bilo naenkrat vse v vodi, zraven pa je bliskalo in grmejo, da so ljudje bili prestrašeni, kaj bo. Strela je udarila tudi v viničarje dor-novske graščine v Krčevini, katera je zgorela do tal. Vsega usmiljenja vreden je ubogi viničar, kateremu je zgorela obleka in živež, 1 svinja, 15 kokoši, 1 krava se pa je tako ožgala, da jo je moral zaklati. Stari ljudje ne pomnijo takih nalivov. Vinogradi silno slabo kažejo, setve uničuje vsakdanji dež, sadje slabo raste, ceste so uničene in bodo stale težke denarje, potem pa še težko davčno breme. Kaj čuda, če že kmečko ljudstvo obupuje in pravi, kaj bo, kaj bo, kako bomo preživel naše družine!

Strahovito neurje nad Zagrebom. V noči na nedeljo je bila v Zagrebu strašna nevihta. Okrog 11. ure ponoči je pričelo deževati. Pohleven dež pa se je nenadoma spre-menil v silno neurje. Vihar je divje besnel, strele so švi-gale in silen grom je pretresal ozračje. Hud naliv je v kratkem času zamašil kanale in voda je začela teči po ulicah. Vodni tokovi so začeli prodirati v kleti in so jih napolnili skoro do 2 metra visoko. Iz Gornjega mesta se je voda v potokih valila v nižje dele. Na Jelačičevem trgu je voda stala 10 cm visoko, na Iličkem trgu pa 30 cm. Popolnoma so bili pod vodo Wilsonov trg, Mažuraničev in Botanički vrt. Čim je burja nekoliko potihnila in je dež ponehal, je policijsko ravnateljstvo takoj spravilo na noge vso policijo in gasilstvo, da gredo na pomoč. Pričelo se je črpanje vode iz kleti in podzemnih prostorov. Okrog 2. ure zjutraj je dež ponovno pričel. Deževalo je skozi do 10. ure dopoldne. Šele malo pred poldnem je bilo mogoče ugotoviti posledice nočne nesreče. Kakor se je dopoldne dognalo, se je nad severozapadnim zahodnim delom mesta utrgal oblak. Obilna padavina je v par minutah napolnila zagrebške potoke, da so takoj udriči iz strug. S seboj so nosili velike kose le-esa, ki so se na marsikaterem kraju nakopili in zajezili odtok vode. Divji vodni tokovi, ki so se razlili iz potokov, so nanosili velike množine blata in peska in ceste zelo poško-dovali. Voda je pesek celo zanesla v kleti in podzemeljska stanovanja. Na prostoru, kjer se nahaja živinodravniška visoka šola in križišče zagrebškega tramvaja, je stala voda 30 cm visoko. Voda je vdrla v strojnicu, kjer je stala pol metra visoko. Voda je vdrla v strojnicu, kjer je stala pol metra visoko. Voda je preplavila velik del motornih koles in jih okrog 40 pokvarila. Vsled tega je bil tekom dneva tramvajski promet zelo skrčen, ker je vozilo le malo voz. Silen vodni tok je na nekaterih mestih porušil asfaltna tla. Voda je razbila cestni nasip v Selški. V Mesnički ulici je voda vdrla v podzemeljsko stanovanje. Neki stanovalci je

naših kmetskih mož, temveč tudi naših kmetskih fantov. Kmetski fantje bodo že tudi prišli po možnosti v soboto v Maribor, čisto gotovo pa v nedeljo, dne 15. avgusta, ko bo glavno zborovanje kmetskih dnevov in popoldne orlovska prireditev v Ljudskem vrtu v Mariboru.

Našim zaupnikom!

Ta teden vam bomo poslali izkaznice, ki veljajo za polovično vožnjo, za prost vstop k vsem predavanjem kmetskih dnevov in za brezplačno stojisko na orlovske ekspoziturni nastop ter za brezplačno skupno prenočišče.

Iskreno vas prosimo, da prevzamete trud in nam us-trežete z razprodajanjem izkaznic, ki so namenjene pred vsem našim kmetskim fantom in možem (poslužiti se jih smejo tudi ženske).

Izkaznica stane 5 dinarjev. Vsak udeleženec kmetskih dnevov jo mora kupiti. Le Orli-tegovac in Orlice-te-lovakinje, ki nastopajo pri javnem nastopu, jih dobe naravnost od pripravljalnega odbora.

Izkaznica se naj izpolni od imejitelja in podpiše. Na vstopni postaji se mora dati žigosati.

Prosimo vas, da razprodajajo izkaznice v vašem okolišu najpozneje do 5. avgusta zaključite in nam do takrat tudi posljete prijavno polo zaeno z izkupljenim denarjem za prodane izkaznice po poloznici. Neprodane izkaznice vr-nite po kmetskih dnevih.

Može in fante, ki delujejo v prosvetnih, gospodarskih in političnih društvih, opozorite, da se po možnosti udelež-

niso preje opazili, dokler ni narastla do višine postelje in jih omočila. Nove zgradbe so vsled neurja silno trpele. — Škoda, ki jo je neurje povzročilo, se še ne da preceniti. Brez dvoma pa je precej velika in je zagrebško mesto zelo zelo zadelo.

Vsem cenj. naročnikom »Slovenskega Gospodarja« ki še niso plačali naročnine za drugo polovico leta, pošljemo ob enem s prihodnjo številko tudi položnico ter prosimo, da takoj obnovijo naročnino, ker drugače bi morali ukiniti pošiljanje lista. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 dinarjev, za pol leta 16 dinarjev in za četrt leta 8 dinarjev.

Vsem Slovencem dobro znani slovenski pisatelj umrl. V pondeljek je umrl v Ljubljani dobro znani slovenski pi-satelj g. dr. Franc Defela. Rodil se je leta 1850 v Morav-čah, kjer je obiskoval ljudsko šolo. Po dovršenih gimnazij-skih študijah v Ljubljani se je podal na Dunaj. Ko je končal študije, je nastopil suplentsko mesto v Hernalsu na Dunaju. Od tam je bil prestavljen v Wiener-Neustadt. Po-zneje je bil imenovan za ravnatelja novomeške gimnazije. Leta 1906 je stopil v pokoj ter se preselil v Ljubljano, kjer je ostal do svoje smrti.

Vlč g. župnik Anton Šebat umrl. Na Zgornji Polskavi pri Pragerskem je umrl po polnoči v sredo vlč g. župnik Anton Šebat. Rajni je že dalje časabolehal na srčni hibi, a je bil še kljub bolehnosti zadnjo nedeljo na primiciji v Slov. Bistrici. V pondeljek se mu je stanje poslabšalo in že omenjenega dne je umrl na kapi. Pogreb se bo vršil v petek ob pol 11. uri predpoldne. Blagopokojni se je rodil dne 7. januarja 1866 na Sladki gori. Po dovršenih bogoslovnih študijah v mariborskem bogoslovju je kaplanoval v: Vitanju, na Dolu pri Hrastniku, v Poljčanah in pri Sv. Barbari v Slov. gor. Bil je nato najprej provizor in nato župnik na Žusmu, od 1. aprila 1913 pa župnik na Zgornji Polskavi. Radi miroljubnega značaja in gostoljubnosti je bil priljubljen pri svojih stanovskih sotovariših in pri vseh ovčicah, ki so mu bile zaupane v dušoskrbje. Ostani mu ohranjen trajno hvaležni spomin pri vseh, ki so ga poznali!

Pucelj, kje si? Za ministra te je Radič napravil, a níkjer se nič ne pozna, da je kaj boljše. Davčni uradi po-siljajo te dni kmetu in obrtniku položnice za visoke davke, eksekutorji rubijo, boben pojne na kmetijah, beda je vsak dan večja, dohodkov skoro nobenih. Pucelj, povej, kje so tisti čudeži, v katerih obljubljal na shodih in v »Kmet-skem listu« ljudem?

Pucelj in Kelemina sta na shodu Radičeve in Samo-stojne kmetijske stranke v Celju obljubila, da bo vlada v krajih, kjer bo uima ali povodenj uničila poljske pridelke, ustavila eksekucije in izterjevanje davkov. Baš te dni pa eksekutorji po vseh občinah po nalagu finančne delegacije neusmiljeno rubijo ubogega kmeta. Pucelj je minister za kmetijstvo. On stoji pod Radičevim komando. Kelemina je poslanec Radičeve stranke, ki je že eno leto v vladu in ki ima okoli 60 poslancev. Pucelj, Kelemina in Radič vidijo, kako strašno deževje uničuje vsa živila na polju in seno. Ti gospodje vidijo, kako povodnji ogrožajo obstanek kmetu, ali kljub temu vlasta pošilja eksekutorje, da od obupa-nega kmeta izterjajo nezgodne davke. To je strašna res-nica!

Carinike, ki so z našim ljudstvom ob meji nepravilno postopali ter s tem zadržali mnogo nepotrebne razbur-jenja, so prestavili v južne kraje.

Društvo hišnih posestnikov za Maribor in za okolico naznana vsem svojim p. n. članom, da se dobijo pojasnila v pisarni Gregorčičeva ulica 8 vsak dan od 8. do 11. ure predpoldne. Med tem časom se prevzema proti izročitvi članskih izkaznic tudi članarina in se vpisujejo vsi isti hišni posestniki, ki se nso član našega društva. — Odbor.

Umrla je v mariborski bolnici gdč. Zofka Vajland po večmesečni mučni bolezni v 20. letu. Bila je od svoje šol-ske dobe vneta cerkvena pevka, v vsakem oziru vzgledna in tudi obče spôstovana in priljubljena. Pogreb se je vršil v soboto, dne 10. t. m. in se ga je udeležila velika množica ljudi. Magdalenski cerkveni pevski zbor ji je za slovo za-pel več žalostink. N. v. m. p.!

»Singer.« Brezplačen učni tečaj za šivanje in umetno vezenje. Tukajšnja podružnica imenovane tvrdke bo pri-redile v Mariboru v II. deklinski meščanski šoli, Razlagova ulica 14, od 19. julija do 3. avgusta t. l. brezplačen tečaj za šivanje in umetno vezenje. Tečaj se lahko udeležijo vsi lastniki Singerjevih šival

Iz Jarenine. Cela fara je z velikim zanimanjem čitala dopisa v »Slovenskem Gospodarju«, kjer ste pošteno ošvrljili pristaše Pivkove stranke in Radičevega Jozeljna. Poslednjemu se vse posmehuje. In te dni je zopet eno »nastimal«. Hodil je zopet na davčno oblast tožit nekatere obrtnike in kmete, da plačajo pre malo davkov. Tako dobro skrbijo Radičevci za našega kmeta! Morda bo Jozelj pri cerkvi naznani, da kdor hoče imeti predpisanih še več davkov, naj se pri njem oglasi!

Splavar utonil. Drava je zahtevala zadnji teden mla- dostno smrtno žrtev. V Breznu ob Dravi so zgradili splav, ga porinili v Dravo in ga nameravali spraviti proti Fali. V Breznu nad mostom je Drava najbolj deroča in posebno nevarna sedaj, ker je vsled deževja močno narasla. Na splavu je bil poleg drugih komaj 25 let starci Šarmanov splavar. Nobeden od tovarišev ne zna razložiti, kako se je pripetilo, da so ga malo nad mostom v Breznu posneli valovi s splava in izginil je za vedno. Na kako rešitev ni bilo niti misliti, ker je Drava tamkaj silno deroča in so se baš na tem mestu pred leti smrtno ponesrečili širje duhovni. Šarmanovega Drava še ni naplavila.

Kaj je novega pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.? Iz vseh krajev prihajajo pretresljiva poročila o hudi posledicah zadnje velike povodnji. Tudi naš kraj ni ostal brez njih. Voda je pomandrala setve na njivah, odnesla pokošeno krmno s travnikov, drva in gnoj iz dvorišč, trgala ceste in bregove. Največja škoda pa je, da je porušila in odnesla široki leseni most okrajne ceste v Bišu, tako da je zdaj promet v omejeni meri mogoč samo po stranskih cestah. — V Bišečkem vrhu je umrl dne 1. julija posestnik Janez Švarc starejši. Bil je daleč naokoli znan kot izvrsten sodar in poštenjak od pete do glave. »Slovenski Gospodar« je bil v njegovi hiši stalen gost in dober prijatelj. Dne 2. jul. pa je umrla v Sovjaku Apolonija Krajnc, rojena Suta, sestra pokojnega župnika Alojzija Šuta pri Sv. Marjeti niže Ptuja. Svetila obema večna luč! — Dobili smo novo trafiko, tretjo v našem kraju; imel jo bo g. trgovec Čuček. Za kadiče je zdaj dovolj poskrbljeno. Razveseljivo za vse pa je, da bo nova trafika imela tudi koleke, ki jih do zdaj ni bilo nikjer dobiti in smo jih morali kupovati v Ptuju ali pri Sv. Lenartu ali pri Sv. Urbamu. — Košnja še ni končana, na mnogih travnikih sploh ni mogoče kosit radi vode, ki tam stoji že več kot mesec dni. Na drugih bi se sicer dalo kosit, pa radi vode ni mogoče priti do njih. Toče smo bili do zdaj še obvarovani; da bi je bili tudi še zanaprej!

Matura na realni gimnaziji v Ptiju se je vršila od 14. do 22. junija. Zrelostni izpit so položili slediči gospodje kandidati in gospoidčna kandidatinja: Rado Brumen, Mil. Čok, Lelja Fermevc, Ivo Horvat, Drago Jereb, Stanko Pogrujc, Stanko Senčar, Andrej Šimenko, Lojze Toplak in Franc Veselko.

Otok utonil in nesreča. V Krčevimi pri Ptiju je v Grajeni utonil triletni sinko gostilničarja g. Saveca. V Reicherjevi pralnici in likalnici v Ptiju je 16letno dekle iz Rablježe vasi čistilo gladiški stroj. Vzlic prepovedi je napeljalo električni tok. Roka je prišla v stroj, ki jo je popolnoma razmrevaril. Dekle so prepeljali v bolnišnico, kjer pa je revica drugi dan vsled krvavenja umrla.

Smrt vzornega dijaka-semeničanca. Dne 6. t. m. je umrl na domu svojih staršev v Ključarovcih župnije velikonedelske osmošolec semeničan Jožef Muhič. Bil je nadarjen mladenič vzornega obnašanja. Zavratna bolezen, ki je več let globala na njegovem zdravju, ga je položila v prerani grob. Pogreb se je vršil v četrtek, dne 8. t. m., ob veliki udeležbi ljudstva. Žalni sprevod je vodil od kapele do župne cerkve ravnatelj dijaškega semenišča g. Jožef Mirt, ki je tudi opravil slovesno sv. mašo zadušnico. Od župne cerkve na pokopališče pa je vodil sprevod gimnaziski profesor in rojak rajnega g. dr. Janez Kociper, ki se je v ganljivem govoru poslovil od rajnega Jožefa. Pogreba se je med drugim udeležil tudi redniki VIII. razreda g. dr. Pavel Strmšek, g. prefekt Jožef Krošl in sedem dijakov-tovarišev rajnega. V imenu dijakov je govoril ob odprttem grobu abiturijent g. Graselli. Za rajnim nadebudnim osmošolcem Muhičem žalujejo njegovi starši in sorodniki, velikonedelska župnija, dijaško semenišče in drž. gimnazija v Mariboru. Naj počiva v miru. Preostalom pa naše iskreno sožalje!

Pri Mali Nedelji se vrši dne 25. julija t. l. velika narodna slavnost povodom 100 letnice rojstva dr. Jak. Razlaga, tukajšnjega

so poleg prostih in orodnih vaj tudi lepe skupinske, simbolične in lahkoatletske vaje; tudi naraščaj nastopi z več točkami. Pri nastopu svira godba na pihala od Sv. Marka. Mnogi se še spominjajo lepih odsekovnih nastopov iz prejšnjih let, a če sodimo po pripravah, bo ta prekosil vse dosedanje. Pridite in presodite! Po nastopu je prosta zabava z licitacijo in šaljivo pošto. Na svetnjenje na šmarjetsko nedeljo vsi domačini in sosedje! Bog živi!

Sv. Marko niže Ptua. Dne 11. julija je uprizorila markovska Marijina družba krasno igro »Na Marijinem sreču«. Ker je igra zelo lepa in poučljiva, se bo na željo mnogega občinstva dne 1. avgusta ponovila. Bralno društvo se pa pripravlja za uprizorev tudi lepe igre »Žrtev spovedne molččnosti«.

Ljutomersko orlovsko okrožje. 18. julija bo okrožni nastop v Gornji Radgoni združen s prosvetnim zborom, na katerem govoril g. dr. Hohnjec. Ob 9. uri sprejem udeležencev na kolodvoru, potem odvod v cerkev, kjer bo slovesna sv. maša s pridigo. Po sv. opravilu zunaj cerkve prosvetni zbor. Popoldne ob 3. uri televadni nastop. Za ta dan dovoljena polovčna vožnja. Vsak udeleženec vzame celo karto do Gornje Radgone in jo da pri vstopni postaji žigosati z mokrim žigom. Izkaznice dobite na televadnišču pri blagajni. Iskreno povabljeni.

Lotterija Katoliškega doma v Ljutomeru. Se vedno nas nezaupno vprašujejo: Kdaj imajo žrebanje, na srečkah je napisano 29. novembra 1926. Poročali smo že opetovanje, da nismo mogli pozimi izvesti loterije vsled preoblega društvenega dela. Zato smo sedaj določili krajši rok, kajti žrebanje bo nepreklicno dne 29. avg. t. l.

Sv. Kriz pri Ljutomeru. V nedeljo, dne 25. julija 1926 prireduje Bralno društvo v Slomškovi dvorani pomenljivo igro »Oderušto in dobrota«, ki obsega 5 velikih dejancev s sledičimi imeni: I. dejanje: Uničeno upanje na polju; II. dejanje: Nema beračica; III. dejanje: Demonstracije po mestu vsled lakote; IV. dejanje: Zalostni božični prazniki; V. dejanje: Bogata žetev in svatba. — Vrši se v letih 1816-17 na Slovenskem. Kdor pojme delo na dramatičnem polju, naj ne zamudi prilike, ter poseti to igro. Vstopnice se bodo dobile v preprodaji.

Bralno društvo pri Sv. Krizi pri Ljutomeru pozivlja tem potom vsa okoliška društva, ki imajo izposojene igre, tiskane in ro-

rejaka, združena z odkritjem njegovega spomenika. Spored je sledič: 1. Na predvečer: bakljava z godbo, kres in strebla. 2. V nedeljo, dne 25. julija: a) budnica s fanfarami, b) ob pol 9. uri na kraju dr. Razlagove rojstne hiše v Radoslavcih zbiranje gostov, ljutomerske godbe in požarne brambe, c) ob pol 10. uri pri Mali Nedeli sprejem mariborske Glasbene Matice in drugih gostov, ki pridejo peš iz Žerovinec, d) ob 11. uri odkritje spomenika s slavnostnimi govorji g. dr. Mohoriča in drugih, e) ob 13. uri v Društvenem domu banket za priglašene udeležence, f) ob 15. uri v Društvenem domu slavnostna akademija z alegorijo »Dr. Razlagovo rojstvo« in koncertom Glasbene Matice. Nato prosta zabava s petjem, godbo itd. Za okreplila bo preskrbljeno v šatorih. Slavnost se vrši ob vsakem vremenu in je nadstrankarska; zato se želi civilna oblike mesto krovje. K najobilnejši udeležbi vabi vse pripravljalni odbor.

Pri Sv. Ani tik Borla v župniji Sv. Barbara v Halozah letos od 24. do 26. julija tridnevna na čast sv. Ani kot duhovne vaje za matere. Pobožnost bodeta vodila dva č. gg. patra kapucina iz Ptuja. Vsaki dan bode več pridig in sv. maša. Častile sv. Ane od blizu in daleč, porabite to priliko v duhovno prerojenje!

Ljutomerske novice. Pretekli torek je utonil v Ščavnici pri bivšem tržkem mlimiu med opoldanskim počitkom pri kopanju zidarski podavač Al. Strmšek iz Radomerskega. Najbrž je napadel srčni krč. Truplo so našli po dveurnem trudopalnem iskanju. — Temelj za Miklošičev spomenik je na cerkvenem trgu zgotovljen. Priprave za odkritje so v polnem teklu. — V Cezanjevcih je bila pokopana pretečeno sredo mati mestnega kaplana v Ptiju č. g. Al. Kosija. Rajna je bila vzor blage matere. Dičile so jo vse lastnosti, katera mora imeti prava mati. Domačim našo sožalje, blagopokojni pa večni mir! — Bralno društvo v Cezanjevcih se pripravlja za 35letni jubilej, ki ga mislijo obhajati prihodnjem mesec s primernim programom. — Kdor še ni slišal radiokoncerta, naj se potrdi h. g. Ribiču v Cezanjevcu, kjer lahko sliši koncerte iz Dunaja, Pariza, Rima itd.

Shod naše stranke v Velenju. V nedeljo, dne 18. t. m. po rani sv. maši shod SLS v Društvenem domu v Velenju. Pričakuje se obilna udeležba kmetov in delavcev. Poroča poslanec Vlad. Pušenjak.

Bojevniki — 8. avgust 1926 — Brezje! Ustanovni obč. zbor in sestanek Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne se vrši v smislu točke 9 Zvezinih pravil v nedeljo, dne 8. avgusta, ob desetih dopoldne na Brezjah s sledičem spredom: 1. Otvoritveni govor, sv. maša in molitev za padle tovariše na prostem pred cerkvijo. 2. Sestanek in občni zbor ZSV na prostem.

Promocija. Dne 6. t. m. je bil na ljubljanski univerzi promoviran za doktorja prava g. Adolf Obran, sin uglednega mariborskoga veletrgovca z lesom in našega pristaša g. Matija Obrana.

Dr. med. Fr. Breznik se je vrnil iz orožnih vaj in zopet ordinira v Gornji Radgoni.

Novice iz Sromelj pri Brezicah. Takih nalivov, kakor so bili v soboto, nedeljo in pondeljek, ne pomnijo niti najstarejši ljudje. Mislimo smo, da se je večkrat oblak utrgal. Menda ni posestnika, ki bi vsel teh nalivov ne imel škode. Polovico krme je voda uničila. Na kakih 30 krajevih se je zemlja udrla in je plaz potegnil in zasul ali hosto, ali travnik, ali vinograd, ali polje. Popravljene ceste so zopet vse razdrapane. Posestniku Kostanšeku v Cerovcu je plaz uničil skoro popolnoma gospodarsko poslopje. Prizadeti naj prijavijo svojo škodo okrajnemu glavarstvu v Brezicah. Vsled slabega vremena se pojavlja v vinogradih peronspora in tudi za plesnobo se razvijajo prav ugodna tla. Polovica lanskega vinskega pridelka še čaka v kleteh na kupce. Vino je boljše, kakor se je v jeseni pričakovalo. Ljudstvo s strahom pričakuje prihodnjih časov.

Avtomobilska nesreča Pribičeviča. Te dni se je vozil bivši minister Pribičevič z avtomobilom po Sandžaku. Na cesti Siena—Novipazar je padel nenadoma na njegov avtomobil brzjavni drog. Pri tem sta bila poškodovana Pribičevičeva spremjevalca: narodni poslanec Gligorije Božović in novinar Mitrinovič.

Radi štirih dinarjev utonil. Te dni je zahtevalo morje pri Sušaku svojo prvo žrtev. 28letni učitelj Ivan Radman iz Ivaničgrada se je šel z nekim dečkom kopat. Ker mu je bilo žal, da bi bil plačal v kopališču 4 dinarje, se je podal na Brajdico. Tam se je slekel, skočil v morje ter izginil v valovih, ki so ga vrgli tri ure pozneje mrtvega na obalo.

kopise, da mu jih takoj vrnejo, ker se mora urediti dramatična knjižnica v svrhu revizije.

Makole. Igra »Naša kri«, ki jo je uprizorilo 27. junija izob. društvo v Makolah, je prinesla igralcem vso pohvalo. Vse uloge so bile častno, vodilne pa naravnost mojstrsko rešene. Bil je to dan prijetnega razvedrila za igralce in občinstvo. Le žal, da si tako mnogi niso mogli te zanimive igre ogledati. Solčni dan jih je zabil na travnike, da so si pospravili seno, ko jih je preje ne prestano deževje oviralno. Prieditev sta posvetila tudi dva rojaka iz Amerike, ki sta prišla obiskati, eden od teh s svojo soprogo, svojo domačo spoštovano Novakovo hišo. Naj bo gospodoma in gospoj izrečena na tem mestu srčna zahvala za bogato pogostitev, katere so bili deležni igralci po končanem trudu! Igra se bo na splošno željo ponovila dne 18. julija ob 3. uri popoldne. — Takrat pa na svodenje vsi, ob blizu in daleč!

Šmarje pri Jelšah. Kakor drugim krajem, tudi naši Šmarski dolini niso prizanesle strašne nevihte preteklih dni. Tako se je v nedeljo, 4. t. m. med junijem opravilom nenadoma stennilo, vilia se je ploha in ves trg okrog farne cerkve spremnila v jero, da je bila res »Marija na jezerih«. Kljub najslabšemu vremenu pa se je istega dne zbrala številna Množica Marijinih družbenic Šmarske dekanije v prijazni romarski cerkvi sv. Roka, kjer je v mladeničko navdušenem govoru škofijski voditelj Marijinih družb preč. gosp. kanonik Casl podal zlatih naukov zbrani mladini. Po slovenski sv. maši se je vršil shod družbenic zaradi deževnega vremena kar v cerkvi. Le-tu je pozdravila voditeljica Šmarske družbe vse navzoče, posebej škofijskega voditelja, ki je bil, kakor je omenila, leta in leta v Šmarju duhovni vodnik staršem, bratom in sestrmi, pa je zdaj prihitel med nas, da tudi naših mladih srčih poglobi ljubezen do Marije. Nato so razpravljale družbenice iz St. Jurja, Ponikve in Sladke gore o glavnih namenih Marijinih družb, o ljubezni do Marije, o lepšem življenju in apostolskem delovanju. Vse so rešile svojo nalogo tako lepo, da smo se čudili, kaj premorejo preprosta dekleta, ki so prevzete Marijinega duha. Vsa čast tudi Šmarskim družbenicam, ki so z zelenjem in cvetjem okusno okinale obe cerkvi in dva veličastna slaboloka. Vse, prav vse je bilo lepo in navzlic slabemu vremenu so se družbenice navdušene vračale na svoje domove.

Strašen učinek udara strele. Na Tratinski cesti v Zagrebu je bila mala hišica, v kateri stanuje tramvajski voznik Ancel s svojo rodbino. Ob 1. uri zjutraj je udarila strela v železni dimnik. Strela je šla skozi štedilnik, ga razbila, od tam švignila v sobo, obšla vse tri postelje, od tam udarila v ostale tri sobe ter spotoma zapalila čipkaste zastore, platenne predmete in ranila šest oseb, ki so bile v globokem spanju. Ranitve so strašne. Ancelu je strela na rokah ozgala meso do kosti. Trimesečni hčerkvi je ozgala lice, ženi pleča, ostali trije otroci pa so opečeni po glavi in na rokah. V stanovanju je nastal ogenj. Vsled silnega groma so se vsi sosedje zbudili in so takoj prihiteli gasit. Bil je strašen prizor, ko so se nesrečni ranjenci zviali v bolečinah in zdajpazd padali v nezavest. Ranjenci so bili prepeljani v bolnico. Zdravnik je ugotovil, da je njih stanje opasno, vendar bodo ostali pri življenu. Zanimivo je, da je ostal nek deček, ki je spal v kuhinji, popolnoma nepoškodovan.

Zalostna vest iz Ravne Reke v Srbiji. V Ravni Reki v vzhodni Srbiji živi večje število slovenskih rudarskih družin, ki so zaposlene v tamošnjem rudniku. Te dni je terjala neizprosna smrť svojo prvo žrtev iz vrst Slovencev. Umrla je v najlepši dobi 36 let žena Marija Lesjak, rojena Toličić iz Prepolj pri Sv. Marjeti na Dravskem polju. Podlegla je neozdravljivi jetiki dne 6. julija ob petih zjutraj, pokopana pa je bila dne 8. julija ob desetih predpoldne na blagoslovljenem pokopališču v Ravni Reki. K zadnjemu počitku jo je spremljal poleg vseh Slovencev tudi katoliški duhovnik, ki je bil brzjavno poklican iz Niša ter je opravil pogrebne obrede in sv. mašo zadušnico. Naj bode pokojnici tuja zemlja lahka, preostalom pa naše iskreno sožalje!

Sam sezidal cerkev. Italijanski zidar Mazzoli je te dni dozidal cerkev v Venezianu, ki jo je sam gradil 32 let. L. 1894 je namreč tamošnji župnik dobil od svojega prijatelja arhitekta načrt za zgradbo nove cerkve, ker se je stara že podpirala, a ni imel sredstev, da bi najel zidarnike. Dela se je torej lotil zidarni Mazzoli sam, ki je včasi dnevnego položil po 800 opek, mnogo materijala pa je pobral od stare cerkve. Mazzoli je te dni rešil svojo veliko nalogo, pri kateri je osivel in dopolnil 68 let.

Strašna eksplozija v Ameriki. V ameriškem vojaškem skladisču v Moristownu pri Newyorku se je zgodila največja eksplozija vseh časov. Eksplozijo je povzročila strela in je zletela v zrak municije za 80 milijonov dolarjev. Eksplozija je uničila nad eno desetino vseh mornariških muških zalog. 60 vojakov je brez sledu izginilo in se dom neva, da jih je eksplozija zdrobila v prah. Mnogo žrtev je zahtevala eksplozijo tudi med civilnim prebivalstvom. Ta eksplozija je mnogo večja od one pred leti, ko je nad 100 vagonov dinamita zletelo v zrak. Blagovna š

in treskalo, da smo mislili: sodnji dan bo. Takega naliva še ni bilo. Strela je udarila v samostansko šolo, Bog nas varuj tresa in hudega vremena! — Zahvaliti se moramo vsem dobrotnikom, ki so nam poslali ali dali prispevke za »Slomškov dom. Na Gorje redno vsak prvi pondeljek sv. maša za nje. Razmere so res skrajno neugodne za pobiranje, a vseeno prosimo še za naprej za podporo.

Sv. Jurij v Slov. goricah. V nedeljo dne 18. julija t. l. praznuje v prijažnem Sv. Jurju redko slovesnost zlate svete maše našljubljeni gospod župnik Gregor Einspieler. Gregor Einspieler je bil rojen v Rožni dolini na Koroškem iz slavnognane Einspielerjeve rodbine, ki je koroškim Slovencem dala toliko idealnih narodnih voditeljev-duhovnikov. Tudi on se je po zgledu svojih srodnikov posvetil prevzvišenemu duhovniškemu poklicu. Obenem pa se je tudi takoj postavljal na čelo narodnih voditeljev koroških Slovencev. Kot tak je bil več let deželnim poslanec na Koroškem. Njegova največja narodna zasluga je bila tu, da je ustavil gospodarsko politično društvo na Koroškem, v katerem se je do prevrata osredotočilo vso narodno življenje na slovenskem Koroškem. Kot duhovnik je bil vedno zgled pravega in idealnega dušnega pastirja, tako, da tudi njegov najbolj zagrizeni narodni nasprotniki niso mogli najti na njem madeža. Po nesrečnem plebiscitu na Koroškem leta 1920 je bil izgnan iz svoje ožje domovine, oropan od nemških druhali vseh posvetnih dobrin. Tukaj pri Sv. Jurju je našel med dobrim ljudstvom kot župnik prijazno zavetišče in novo domovino. Natančneje je opisano njegovo življenje v knjigi »Boj za Koroško«, katero knjigo ob tej priliki vsem Slovencem najtopleje priporočamo. Gospodu župniku pa, ki se kljub svoji starosti čuti popolnoma čilega in zdravega, želimo vsi, da bi preživel ta svoj slavnostni dan kar najšrečnejše, da bi mu bilo to majhno plačilo in zadostilo za njegovo nosebično in idealno delovanje in da bi ga ljubi Bog ohraničil lega in zdravega še do srebrne svete maše!

Sv. Jurij v Slov. gor. Zalostna novica je pretresla vso župnijo, ko se je raznesla vest o nenadni smrti mladeniča Jožeta Matjašiča. Vsakemu se je zdelo to nemogoče; a so nas takoj prepričali zvonovi, ki so mu zapeli mrtvjaško pesem. Kruta smrt ga je iztrgala iz tega sveta v najlepši dobi njegovega življenja; v starosti 27 let. Bil je mladenič, kakoršnega ne najdemo kmalu. Ko bi bili vsi taki, ne bi bilo treba jetnišnic, orožnikov ter sodnikov in marsikatera mati bi prelila manj solza, kakor jih preliva tisoče z svoje izprijene sinove.

Vurberg. Naš župan, ki je bil pri zadnjih volitvah varuh 17 Pivkovih demokratskih kroglic, je dobil 4. t. m. pri občinski seji že drugič nezaupnico.

Sv. Marija v Puščavi. Letošnji veliki romarski shodi pri Devici Mariji v Puščavi, železniška postaja Sv. Lovrenc na Pohorju se vršijo: Anenski shod, v nedeljo dne 25. julija in v pondeljek dne 26. julija na dan sv. Ane. V nedeljo bo pet sv. maš, dve pridigi in procesija s presv. Rešnjim Telesom. — V pondeljek bo šest ali sedem sv. maš, tudi pri kapelici sv. Ane in ob desetih pridigah preč. g. prof. P. Živertnika. Drugi, največji shod je na praznik Vnebovzetja Device Marije, 15. avgusta in nedeljo potem, semska nedelja, dne 22. avgusta. Tudi ob teh shodih bo več sv. maš in pridig, da bo v vsakem oziru pobožnim romarjem ustrezeno.

Trbojne. Naša podružna cerkev sv. Daniela dobi dva čedni bronasta zvonja, glasa C in Es, ki jih je izdelala tvrdka Bühl v Mariboru. En zvon nosi ime: Presveti Srce Marijino. Da sta se zvonova nabavila, je v prvi vrsti zasluga cerkevnih ključarjev: Antona Breznik in Jakoba Uršnik, pd. Kučej. Manjši zvon pa je kupil sam naš vrli, za vse dobro vneti in požrtvovalni kovač Gregor Rudolf. Zvonova se bosta blagoslovila in potegnila v zvonik 18. julija. Takrat obhaja cerkev sv. Daniela tudi lepo nedeljo. Fantje in dekleta se že sedaj pripravljajo, da bi se ta nedelja kolikor mogoče lepo in slovesno obhajala. Tudi naši muzikanti pravijo, da nočeo biti to nedeljo zadnji. Služba božja se bo začela ob 10. uri. Najprej bo procesija z Najsvetejšim. Po procesiji slovesno blagoslovjanje zvonov. Nato bo pridigal domači gospod župnik, pri pridigi bo assistirana sv. maša. Ze zdaj se sliši, da pojde ta dan k sv. Danielu vse, kar leže in gre. Tudi sosedne župnije prisrčno vabljene. Pridite na prijazen hrib sv. Daniela, ki vam nudi tako krasen razgled na vse strani!

Slovenjgraderc. Koroško orlovske okrožje je prireditev dne 11. julija t. l. okrožno prireditve v Smartnem pri Slovenjgradcu, ki je zelo dobro izpadla. Pripravljalni odbor v Smartnem je razposlal na vse odseke in tudi druge kraje lepake v svrhu prireditve, tudi mi smo jih dobili, ki bi prilepili po našem mestu. Nekaj smo jih razdelili med naše ljudi, ki so jih pritrigli v izložbah ali pa gostilnah. Ti lepaki so ostali seveda nedotaknjeni. Nekaj smo jih pa razobesili na prosti, ti pa niso imeli obetanka. Bili so namreč raztrgani tekom enega dne, med temi pa tudi oni, ki je bil pritrjen na občinski deski, ki nosi napis: Objave naših društev. Kdo je ta lepak raztrgal in zraven še druge? Kdo drugi, kot naši naprednjaki, takozvani narodnjaki, ki kažejo svojo narodnost v tem, da trgajo naše lepake iz javnih prostorov. So li to narodniki, li naprednjaki? O, nikakor ne! To pač niso niti kaki narodniki, pa tudi ne naprednjaki. To so pač pristni nazadnjaki in zgagari. Ali pa sploh služi omenjena deska svojemu namenu? Bolje bi bilo, da bi nosila naslov: Objave demokratskih in sokolaških društev. V nedeljo, 4. t. m. je imela narodna Čitalnica, koje člani so sami demokrati in sokolaši, svojo vidovdansko proslavo. V ta namen je bilo vse polno lepakov raztrešenih po mestu, različnih lokalnih trgovin, na javnih prostorih in tudi na občinskih deskih. Ti lepaki so ostali seveda nedotaknjeni naše strani, dasiravno so še viseli po prireditvi. Njihove prireditve se je udeležilo tudi precej naših ljudi, med njimi tudi boljši stvari, ki so pa bili v zahvalo oposvanji. Mi smo svoje šele tedaj razobesili, ko je že bila njihova prireditve končana, z namenom, da nam bodo pustili naše lepake, kakor smo mi njihove pustili. A še sedaj jih niso mogli pustiti, dokler jih niso popolnoma raztrgali in razmetali po mestu. Sramota! Mi smo jim lepo posobili s tem, da smo svojo dolžnost storili in jim pustili nedotaknjen, naj imajo kar hočejo, v vračilo pa smo dobili to. To so vam pa res pravi narodnjaki in naprednjaki v svojem pristnem »Zdravo«, a še bolj pristen je pozdrav njihovega vođe, nekdanega služitelja Nemecv »Hail Goesski«. Ne smemo pa trdit, da to delajo odrasli demokrati, ampak v posebni vrsti njihovi tako lepo podučeni otroci, kar je ravno tako sramota tudi za odrasle, ker puste to delati svojim paglavcem. Ce pa mislijo, da nas bodo s tem ravnanjem oškodovali, se zelo motijo. Poživili nas bodo. In vsakemu došlecu, ki pride v mestu se na prvi pogled pokaže južnško demokratsko trganje naših lepakov v sovrašto do naših društev. Ce je tudi drugega mišljenja, spozna, da je to nesramno početje, ve pa tudi, da sami sebi to nismo delali, ampak škodljivi nasprotniki. S tem ravnanjem si res takoreč sami sebi pljuvajo v obrav. To pot naj to zadostuje, četudi imamo celo vrsto takih slučajev; drugič pa, upamo, se nam ne bo treba za take stvari pritoževati. Bog živi!

Ljutomer. Tukaj se je otvorila na Glavnem trgu knjigarna Panonija, trgovina s papirjem in pisarniškimi potrebsčinami. To želo dolgo časa potreben podjetje v Ljutomeru priporočamo.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Obče spoštovano Šekovo družino v Brebrevniku je zadela težka izguba. Dne 6. t. m. je po skoraj enoletni težki bolezni izdihnil svojo blago dušo njih najstarejši sin Lojze, še ne 29 let star. Rajni je bil izredno marljiv in nadarjen alkhar, blagega, mirnega značaja, res praktičen katolik, ki je rad in pogostokrat hodil k sv. zakramentom. Kako je bil obče prisobljen, je pokazal njegov veličastni pogreb. Mladenska Marijina družba ga je spremljala k zadnjemu počitku s svojo zastavo, dolga vrsta srediških Orlic je korakala v žalnem sprevodu z mo-

gimi zelenimi venci in krasnimi cvetlicami, in od blizu in daleč je prihitela velika množica ljudstva, da skaže Lojzetu zadnjo čast. Sprevd je vodil veleč. g. svetnik Bratušek, župnik svetniški ob asistenci apaškega in domačega gospoda kaplana. Rodbina Šekova, naj vas tolaži v žalosti zavest, da vsi farani sočustvujejo z vami, predvsem pa, da vaš Lojze uživa sedaj večno plačilo za trpljenje, ki ga je tako potrežljivo in vdano prenašal. Naj v miru počiva!

Sv. Tomaž pri Ormožu. Predvečer sv. Cirila in Metoda smo letos proslavljeni pri nas na tak slovesen način, kot ga naši farani že dolga leta ne pomnijo. Na gricu pri posestniku g. Alojziju Majcenu se nas je vkljub slabemu vremenu nabralo veliko število faranov. Ob svetu več kresov, sviranju naše domače godbe in prepevanju nabožnih in narodnih pesmi smo se trdno zaobljubili, ta bomo ta naš staroslovenski običaj proslavljal od sedaj naprej vsako leto z ravno tako vnero, kot smo ga letos. Da je slavje solunskima bratomu pri nas letos tako dobro uspelo, gre vsa zasluga našemu preč. g. kaplanu Brdniku, ki pa nas žalibog te dai zapušča. Za njim žaluje vsa fara, razen ene »boljše« osebe, ki je celo upala izraziti proti članom Marijine družbe, da pošten faran ne bo šel k tej slavnostni prireditvi bratoma sv. Cirilu in Metodu. Vsa fara se zgraža nad tem človekom.

Ziće pri Konjicah. Nad vse pričakovanje dostojno smo prislavili in blagoslovitve brizgalne našega gasilnega društva na Petervo. Tov. gasilna društva so se odzvala našemu vabilu kaj številno. Našeli smo jih deset. Prav lep je bil sprevod od koldovra v Draži vasi k župni cerkvi in nazaj. Na čelu sprevoda sta bila dva gasilca jahača, nato godba, krasna društvena zastava iz Gaberja pri Celju, gasilci ter lepo okinčana brizgalna. Popolne so nas obiskali vsi bližnji sosedje. Vsem tujim in domaćim, ki ste na katerikoli način pripomogli k našemu lepemu slavju, se najšrečnejše zahvaljuje odbor gasilnega društva.

Zreče. Vojska nám je pri štirih cerkvah pobrala skupno devet zvonov. In v pogledu na naše gospodarske razmere še skoro misliti nismo mogli na novo zvonilo. Toda zadevo so na svojo skrblje podjetne osebnosti. Gospod župan Wintka je sam kupil srednji zvon. Gospod Draž Jurij je pri darežljivih dobrotnikih nabral prispevkov še za dva zvona. Tako je do troje zvonov prišla župnijska cerkev. Dosedanji zvonček se danes več ne pritožuje: Sam sem, sam, sam. Gospod Lamut pa se je zavzel za cerkev-podružnico na Brinjevi gori. S pomočjo blagodušnih darovalcev je samotarci pri Materi Božji oskrbel dva tovarša. Pač pa še na novo zvonilo morata čakati: Sv. Martin in sv. Neža. Zliv zvonov se je izborno posrečil, pisal je zvonolivar g. Bühl. Sedaj se je začela gibati mladina: dekleta so pripravljala vence, mladinci iskali smodnik, stavili slavoloke in mlaje. Pomagali so se veda gospodarji in gospodinje, tudi šolarji. Venčarice je avtomobil prevažal v Maribor, druge v Tepanje. Tukaj so se ponosni voznikom bronastega blaga pridružili jahači in kolesarji z godbo. Za njimi so prihajali številni župljani, največ jih je v družbi tržanov čakalo v Konjicah. Na nekem vrtu v trgu so pokali topiči. V zvoniku so peli tamšnji zvonovi. Dospeli smo do meje domače župnije. Od tod smo na dan blažene Heme, ki je kot bivša posestnica v bližnjem Vitanju svojčas bila naša sosedka, v nedeljo dne 27. junija zvone slovesno spremili do župnijske cerkve. Tu je tri komade blagoslovil in potem v cerkvi govoril gosp. arhidiakon Hrastelj. Na Petrovo pa smo preostala dva zvona slovesno odpremili na Brinjevi gori. Tam sta pri romarski cerkvi bila izročena svoji službi. A tozadnevo službo je v cerkvi obravnaval č. g. Hohnjec, župnik čadramski Ko smo prvokrat poslušali glas novih zvonov, ne koli občudovalec od veselja vzkliknil: Zdaj pa nismo več v Žrečah.

Št. Ilj pri Velenju. Dne 27. junija je umrla mlada žena Neža Oplotnik, stara 25 let. Dne 4. julija že zopet druga, še ne 20 let starca Cecilia Jamniker pd. Načlanova. Rajna je bila pridno in mirno dekla. Naj v Bogu počivata!

Teharje pri Celju. Dne 30. junija se je poročil v tukajšnji župni cerkvi g. Vinko Ipšek, posestnik v Zabrežu, župnija Sv. Miklavž nad Laškem, z Aniko Gobec pd. Jezovšekovo iz Laške vasi tukajšnje župnine. — Ob tej priložnosti se je nabralo med svatih 134 D za sklad SLS.

Šmarje pri Jelšah. Tukaj se je poročila gdč. učiteljica Dora Debelak s poštnim uradnikom g. J. Cizel, rojenim na Vranskem. Poročal je ženinov rojak in sorodnik č. g. Jože Musi, župnik v Vitanju. Bilo je srečno!

Zibika. Dne 6. t. m. je umrla vdonjena posestnica Marija Gobec roj. Debelak po enoletnem, budem trpljenju. Bila je sestra rajnega, poštnega ravnatelja dr. Debelaka. Da je bila obče spoštovana, je pričal njen veličastni pogreb, ki ga je vodil domači župnik v spremstvu obhod Šmarskih gg. kaplanov. Blaga ženmučenica, počivaj v miru!

Olimje. Dne 3. t. m. smo spremili k zadnjemu počitku dobrega moža in blagega očeta, ljubitelja otrok Janeza Košak, posestnika na Rudnici, roj. 1. maja 1864. Bil je vester katoličan, 12 let cerkv. ključar, in skozi vse leta naročnik krščanskih časopisov. Zapušča žaluočo ženo in več nepreskrbljenih otrok.

Marija Gradeč pri Laškem. Izmed devetih gospodov novo-mašnikov lavantske škofije, ki so bili letos posvečeni, sta dva, namreč č. gg. Anton Bošteli in Tomaž Ulaga iz naših občin. Dne 4. julija je opravil prvo sv. mašo č. g. Bošteli pri Sv. Miklavžu nad Laškim. Motilo je sicer izredno slabo vreme, vendar se je zbral veliko število ljudstva iz domače in tujih župnij. Pridigoval je č. g. prefekt Krošl iz Maribora. V nedeljo, dne 11. julija je opravil prvo sv. mašo č. g. Ulaga v župnijski cerkvi Sv. Marije pri Rimskih Toplicah, ker spada kraj, kjer stanuje družina Ulaga pri postaji Rimskih Toplic, k župniji Sv. Marije. Pridigoval je g. stolni župnik Moravec iz Maribora. Po cerkevih slovesnostih so se zbrali sorodniki, prijatelji in znanci g. primicijantov na ljubkih domačih veselicah, in sicer dne 4. julija pod lepo okrasenim Dremšakovim kozolcem.

Gospodarstvo.

Cene vinu so močno poskočile. Neprestano deževje in grozni nalivi ugonabljajo ne samo žito in druge poljske pri delke, ampak pred vsem vinsko letino. Ono malo grozdja, kar je še ostalo na trti, odpada vsled raznih bolezni. Vina bo silno malo in še tisto, kar ga bo, bo po kakovosti slabo. Radi tega so vinski trgovci ceno vinu dvignili zadnji teden za 1—2 dinarja pri litru. Vinogradniki, ne prenaglite se s prodajo vina!

Gospodinjska šola v zavodu šolskih sester v Mariboru. začne novo šolsko leto meseca septembra t. l. V šolo se sprejmejo dekleta, ki so dopolnila 16. leto. Razen teoretičnih predmetov se gojenke učijo kuhanja, šivanja, prikrojevanja perila in oblike, pranja, likanja itd., sploh vsega, kar potrebuje današnja kmetska gospodinja. Prošnji za sprejem se priloži krstni in domovinski list, odpustnica in izjava staršev, da plačajo stroške šolanja. Mesečna oskrba znaša 650 dinarjev. Prošnje se vlagajo na predstojništvo šolskih sester v Mariboru, Strossmajerjeva ulica 15.

Sklepi mariborskega okrajnega zastopa za popravest in povzdrožno živinoreje. Na svoji zadnji seji je sklenil

mariborski okrajni zastop podporo 10.000 dinarjev za popravok pokvarjenih cest proti Sv. Petru, Kamnici in Rušam. Za povzdrožno živinoreje je bilo sklenjeno ob tej priliki, da se nakupijo v Avstriji plemenski bikli, ki se bodo oddajali živinorejem na triletno brezplačno uporabo.

Mariborski trg dne 10. julija 1926. Vkljub slabemu vremenu je bilo na trgu zelo živahno. Bilo je 22 s 53 zaklaniimi svinjami, 18 s krompirjem in drugo zelenjavjo, 10 s sadjem 5 z lončeno in leseno robo naloženih vozov na trgu. Slaninarji so prodajali svinjino po 10 do 27 D za kg na drobno, 15 do 17 D kg na debelo; domači mesarji pa so ostali pri prejšnjih cenah. — Perutnina in domače živali (okoli 500 komadov). Cene so bile piščanec 10 do 25, kokošem 30 do 50, racam in gosem mladim 30 do 50, starim 80 do 100, domačim zajcem 6 do 30, mladim angora-zajcem 20 D, kozličem 50 do 75, morskim preščikom 8 do 10, grlicam 35 do 40, kanarčkom babcam 50, mandeljcem 100 D komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice. Krompir star 0.75 do 1.75, novi 2 do 4, fižol v strožju 5 do 6, grah v strožju 4, kislo zelje 2 do 3, kisla repa 1.50 do 2, paradižniki 10 do 12, cebula 3 do 5, česen 10 do 18 D kg, karfijol 1.50 do 7, sveže zelje, ohrov in glavata solata 1 do 2, kumarice 2 do 4 D komad, solata 0.25 do 1 D kupček, jajce 0.75 do 1.25 D komad, mleko 2 do 3, smetana 12 do 16, oljno olje 28 do 40, bučno olje 18 do 22 D liter, maslo 40 do 44, kuhano 46, čajno 50 do 55 D kg. Čreš

ki polnijo predale Uradnega lista, najbolj jasno govorijo o težkem položaju kmeta. Bati se je, da bomo prišli do položaja kakor pred pol stoletjem, ko je davkarja sama na dražbi kupovala za smereno ceno kmetska posestva.

Naloga zadružništva napram kmetu.

Pri reševanju vprašanja rentabilnosti in konkurenčnosti našega poljedelstva je naloga zadružništva, da nudi krepko in dejansko pomoč kmetu, da ga združi za skupen nakup potreben ter za skupno predelavo in prodajo pridelkov brez dragega, ne-potrebne posredništva, zlasti pa, da mu nudi ali potreben kredit ali potrebe skupne naprave za boljše in cenejše proizvodstvo kot so na primer stroji, električna sila, mlekarne, sušilnice itd.

Priznati moramo, da so se naše zadruge svojih nalog do kmetskega ljudstva v preteklem letu dobro zavedale in jih požrtvovalno izvrševalo.

Nezadružno stališče.

Vendar pa opažamo, da se z gotove strani skuša zanesti med naše zadruge profitarski duh in se razširja misel, češ, da je namen naših posojilnic čim ugodejša izrabla ljudskih prihrankov. Ce se oprimejo naše posojilnice tega načela, potem bodo ljudski prihranki romali v najbolj nevarna trgovska in industrijska podjetja in se mnogokrat od tod ne bodo več vračali. Potem za kmeta ne bo več pri posojilnicah cenenejša kredita, ampak le oderuška posojila. Nasprotno, ravno v teh težkih časih je treba izvrševali načelo: »Kmetski denar kmetu, ljudski denar ljudstvu!«

Narastek naložb.

Ustalitev denarja je imela za posledico, da se je dvignilo pri ljudstvu zaupanje v dinar in se zopet začel vračati smisel za varčnost. To kaže silni narastek naložb pri Zvezi v letu 1925. Naložbe so se dvignile od 76,777,767 na 95,333,850, torej za celih 18,556,082 D ali za 24 odstotkov napram letu 1924. Naloga zadružništva je, da smisla za varčnost še naprej krepi in razvija, da se bodo ljudski prihranki množili in da bo s tem vzporedno načela ponehavati med ljudstvom zapravljenost in veseljačenje, ki tako škodujeta ne le našemu narodnemu ugledu, ampak zlasti našemu narodnemu gospodarstvu.

Krediti.

Krediti niso v enaki meri zrasli, kakor so zrasle naložbe, ker izkazujejo napram letu 1924 le priraste Din. 2,021,811 ali pet odstotkov prirastka. Dvignili so se namreč od D 38,840,000 na 40,862,000 dinarjev.

Lastno premoženje.

Izredno ugoden je vtis Zvezine bilance v pogledu na lastno premoženje Zveze, to je na deleži in rezerve. Lastno premoženje v deležih in izkazanih rezervah je s koncem preteklega leta presegalo že en in eno tretjino milijona dinarjev.

Solidarnost zadruž.

Na splošno je vladalo pri članicah razumevanje za veliko in važno delo, ki ga vrši Zadružna zveza kot zadružna matica, vsled tega so tudi zadruge imele do Zvezze vsestransko zaupanje, katero je našlo gotovo najlepši izraz v silnem dvigu naložb pri Zvezi. Žalibog pa so se od gotove strani delali poizkusi to edinstvo v našem zadružništvu zopet uničiti in to zaupanje v zadružno matico omajati z vsemi sredstvi, zlasti pa s klevetami.

Priznanje najvišje revizijske oblasti.

Ne bomo na vse odgovarjali z besedami, najboljši odgovor na te klevete je bilo naše delo v preteklem letu in bo tudi naše delo v bodoče. Ne moremo pa preko tega, da ne bi tu povdarili napram vsem tega, kar je najvišja revizijska oblast, Glavni Zadružni Savez v Beogradu, izrekla kot svojo sodbo o Zvezi in njenem delu in to na podlagi temeljite več kot osemnesečne revizije:

Položaj Zadružne zveze je tako čvrst in soliden, da Zadružna zveza predstavlja danes eno izmed najmočnejših in najsolidnejših zadružnih ustanov v celi naši državi. Težke razmere in okoliščine, ki so vladale, namreč denarna in kreditna kriza in vsi pojavi, ki so davili in mrvili gospodarsko življenje v naši državi in ki so zrahljali temelje tolikih ustanov, nezadružnih in zadružnih, in porušili tolike močne ustanove, ki niso bili v stanu, da položaj Zadružne zveze, najsibro v katerikoli oziru ogrožajo. Te razmere so celo povzročile, da so se po onem narodnem pregovoru, v ognju se zlato preskuša, vrste Zadružne zveze še močnejše združile, da se je disciplina v vrstah Zadružne zveze še bolj okreplila in se je okreplil še bolj njej položaj.

Ozko sodelovanje Zadružne zveze z Zadružno gospodarsko banko, ki je eden od najsolidnejših bančnih zavodov pri nas, je mnogo pomagala k temu, da je Zadružna zveza lahko vsak čas zadostila potrebam svojih članic.

Zvezine udeležbe so solidnega značaja, vodstvo udeležb in vpliv Zveze v tem pogledu je bil vedno tako moder in previden, da so težke razmere in kritični položaji, ki so se, kakor povsod, pojavljali tudi v delokrogu Zadružne zveze pri poslovanju z blagom, prekoračili brez nevarnih posledic.

Premoženjsko stanje

Zadružne zveze je absolutno krepko in Zadružna zveza je ustanova, ki je v položaju, da vsak čas zadosti svojim obvezam in kaže njenje članice, oziroma zadružnjari lahko zaupajo svoje premoženje in so lahko sigurni, da se to premoženje nahaja v zanesljivih rokah.

Vloga Zadružne zveze kot zaščitnice, voditeljice in matice svojih članic je bila zelo blagodejna. Zadruge so v njej imele silno in močno oporo in ustanovo, ki je pred svojimi članicami šla v izvrševanju vrhovnega načela zadružništva eden za vse, vse za enega.

Na podlagi vsega tega se more priznati upravi Zadružne zveze in uradništvu polna zahvala za njihovo zelo solidno in nesencično delo.

To izredno laskavo pohvalo Glavnega Zadružnega Saveza v Beogradu so zborovalci posebno navdušeno sprejeli. Jasno pa je tudi iz tega, koliko je resnice na neprestanih lažeh, ki so jih razširjali o Zadružni zvezi.

Za razvedrilo.

Modern barometer. Barometer je priprava, ki kaže, kakšno bo vreme. Na nekem sejmu je kramar ponujal kmetični tak barometer, a kmet mu je odgovoril: »Ne potrebujem tega! Pri nas kar takole napravimo: Porinemo na palici klobuk skozi okno in potem pogledamo. Če je klobuk moker, gre dež, če pa ni, je pa lepo vreme!« In res nista napravila nobene kupcije.

Resnica. Učenec je bil v šoli vprašan: »Odkod prihaja zlo?« Misil je besedo zlo. Učenec je odgovoril: »Iz ust!« Res ni vedel, da je prav povedal.

Na smrtni postelji. Dva soseda sta bila zelo sprta. Pa je eden zbolel, da so se bali, da bo umrl. Domaci duhovnik ga je konečno le pregovoril, da se s sosedom spravi.

Poklicali so torej sosedata. Zdaj sta si lepo roke podala. Bolnik je rekel: »Naj bo, ti pa vse odpuščam, saj vidiš, kako sem slab. Ko pa je prišel sosed do vrat, se je bolnik dvignil v postelji in mu zaklical: »Veš ti, če pa ozdravim, tedaj se pa le pripravi!«

Razgovor: »Si bil na velesejmu v Ljubljani?« — »Bil sem!« — »Kaj si pa prodajal?« — »Zijala!«

Kmetski dnevi

13., 14. in 15. avgusta.

Mala oznanila.

»Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 D. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znamkah. Upravnštvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Kupim hišo z dvojnim stanovanjem. Plaćam takoj. Ponudbe s ceno pod št. 942 na upravo. 942
Malo posestvo, 4 orale zemlje s hišo in gospodarskim poslopjem, ¼ ure od kolodvora Hrastje-Mota, se proda z vsem. Ogleda se lahko v Rožičkem vrhu 3, pošta Sv. Jurij ob Ščavnici. Pojasnila daje lastnik Ivan Rosman, Laško št. 44; priložiti je znamko za odgovor. 5-1 892
Prodam po ceni 6 KS parno lokomobile. Jureš, mlin, Križevci pri Ljutomeru. 936

Kupi se večja množina steklenic od kisle vode. Tudi posamezni komadi. Naslov v upravi. 287

Hrastov, jesenov in orehov okoliš. les kupuje proti takojšnjemu plačilu električna žaga M. Obran, Tattenbachova ulica, Maribor. 925 13-1

Srebrne krone, goldinarje, zlatnike kupuje Urban, restavracija Narodni dom v Mariboru. 924 2-1

Lepa prenovljena vila, blizu cerkve, 3 sobe, 1 kuhinja, gospodarsko poslopje, sadonosnik, njive, gozd, se proda ali zamenja za hišo v Mariboru. Cena 60.000 Din. Kuzma Marija, Ptujška gora 13. 944

Cisto nova salonska črna suknja za močno postavo, se po ceni proda. Stern, Tattenbachova ul. št. 20, Maribor. 945

Posestva, mlini, gostilne, nakup, najem, izročitev itd. posreduje »Marstan«, Rotovški trg 4 dvojni. 951

Prodam lep travnik zraven štiri lepe njive in lep del gozda, v katerem je lepo borovje. Ivan Vaupotič, Libanjska p. Ormož. 943 3-1

Kupim dobro ohranjen prevozni motor od 4-5 konjskih sil. Motor je lahko na benzincil ali petrolej. Kupec: Mirko Bauman, posestnik, St. Ilj v Slov. gor. 934

Kuharica, priprosta, čista in zdrava, ki opravlja tudi domača dela in se izkaže z letnimi izpravev, se sprejme takoj pri Lud. Krautsdorfer, Loče pri Poljčanah. 935

Sprejme se viničar s 4 do 5 devetnajstih dobrih voznikov, z opremo, zamenjam za par volov, eventuelno prodam. Alojz Primc v Petrovcah 18 pri Celju. 908 2-1

Za mlatitev! Strojna in cilindrovna olja, bencin, priporočna trgovina Franc Senčar, Malo Nedelja in Ljutomer. Zalogal: Vacum Oil Company d. d. 947

Sprejme se viničar s 4 do 5 devetnajstih dobrih voznikov, z opremo, zamenjam za par volov, eventuelno prodam. Alojz Primc v Petrovcah 18 pri Celju. 908 2-1

Narodni dom, Štajerska klet Oset. pravovrsta vina, znižane cene hrani. Kegljiče. 540 19-1

Nove bicikle, Styria 2200 D, Champion, Rekord 2000 D, pneumatica Dunlop 130 D, Semperit in Michelin 120 D, Horst 100 D, zračnica 30, 40, 45 D, pumpa 40 D, črne in rumene gamašče 120 D, pipe s slovami 30 in 40 D, vrvarško, galanterijsko in špecerijsko blago, gallico, žvezplo, rafijo, benzinc, petrolej, milo, kremo, sveče, pravvrstno bučno in namizno olje itd. Prodaja po najnižjih cenah R. Wratschko v novi pošti, Ptuj. 684 10-1

Učenka za strojno pletenje se sprejme. Pletarna M. Vežjak, Maribor, Splavarska ulica 6. 922 3-1

Dve hiši s svinjskim hlevom, lepim velikim vrtom za zelenjava, sadonosnik, njiva ter 2 in pol oralna gozda v sredini tega se radi sestavljata z cirkularo 5 m dolg voz, kompletna s stavbo vred v skoraj novem stanju. Lahko se tudi zamenja za les, istotan na prodaj tračna žaga 80 cm premera; vpraša se pri A. Ilgo, Fa-la. 953

Sprejmem kot vajenca v trgovino zdravega krepkega fanta, poštenih starišev, z najboljšimi ali vsaj dobrimi spričevali. Trgovina Josip Pauer v Braslovčah, Savinjska dolina. 906 2-1

Deklica, 15-17 let starca, poštenih starišev se sprejme v trgovino mešanega blaga. Poizve se pri N. Vester v Vitanju. 914

Trgovskega učenca (-ko), ki ostane v oskrbi starišev, sprejme s 1. avgustom t. l. Nabavljana zadružna državna uslužbenec v Mariboru, Stolna ulica 5. 955 2-1

Opravnik (šafar), cigar žena bi v hiši in na polju pomagala, se isče. Stanovanje, luč, kurjava in deputat. Plača po dogovoru. — Warsbergovo oskrbništvo v Rečici ob Paki. 957

Objava.

Ker se vedno bolj razširja vest, da se ne pečam več z mojo obrstojo, sem primoran, tem potom obvestiti vse moje veleč, in cenjene odjemalce, da izvršujem svojo obrt še vedno v istem razmahu kot prej.

Tem potem se najtopleje priporočam vsej veleč, duhovčini in cerkvenim predstojništvom za v moje področje spadajoča dela. Posebno se priporočam za restaviranje oltarjev, prižnic, božjih grobov, kipov in v izdelavi takih novih predmetov.

Moja tvrdka obstoji v Mariboru od leta 1873, ter se je posobno odlikovala po korektnosti, mojstrskem delu in nizkih cenah, kar lahko dokazujejo mnoga izprizčevala, najstarejšega kakor tudi najnovnejšega datuma. Tudi za bodoče bo moje stremljenje v delu optro na istih podlagah v prosvit cerkvene umetnosti ter v splošno zadovoljstvo vseh naročnikov.

Priporočam svojo zalogu božičnih jaščic in križevih potov v relief. — Spoštovanjem

ALOJZIJ ZORATTI, pozlatar,

MARIBOR Strossmajerjeva ulica 3

MARIBOR

Zahvala.

Za vsestranske mnogoštevilne dokaze iskrenega sočutja, katere smo spreveli ob prezgodni nesrečni smrti našega nepozabnega sina, brata, svaka, gospoda

Josipa Matjašić mizarja,

kateri je na potu iz Podčetrtek proti domu v Poljčanah izdihnil svojo blago dušo, izrekamo najtopljejšo zahvalo zlasti preč. duhovčini v Poljčanah, vlč. g. župniku Rosina iz Podčetrtek, č. g. Molanu od Sv. Magdalene v Mariboru, okrajnemu sodniku g. Trinkausu in g. Adolfu Spacek iz Mariboru ter vsem mnogoštevilnim sorodnikom, kateri so se udeležili pogreba v Poljčanah.

Sv. Jurij v Slov. gor., 12. 7. 1926.

Antonija Matjašić, mati. — Albert in Leopold Matjašić, brata. — Franciška Matjašić, Marija Kurnik, roj. Matjašić, Anica Pajk, roj. Matjašić, Milika Matjašić, sestre.

Novo!

Nov

Kje kupite dobro in po cent?

Sri FRANCUZ KOLERIČ APACE

Velika zalog manufakturnega specijalnega in zeloanega blaga.

STROGO NEPLAŠTNA Firma.

RESNICA

Na kupite: češko sukno, volneno blago, hlačevine, vojino, platno, svilene in cajgraste rute, nogavice, srajce, levije in drugo različno blago najboljše kakovosti po najnižjih cenah samo v manufakturni trgovini

„Pri solncu“

Za obilen obisk se priporoča:

M. DROFENIK, CELJE, GLAVNI TRG št. 9.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

Zadružna gospodarska banka d. d.**Podružnica Maribor.**

Na lastni, nevesograjeni palači, Aleksandrova cesta 8, pred frančiškansko cerkvijo.

Invržuje vse bančne posle najkulantnejši — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščeni prodajalec srečk drž. razr. loterije.

Denar naložite

na najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

F. L. I. D. L.

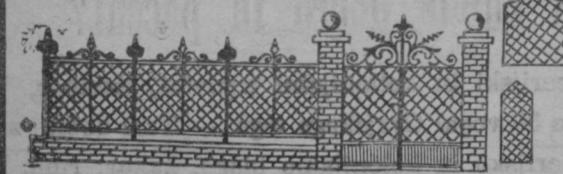
Stolna ulica št. 6

Pravljene finančne vloge brez odgovodja po 6%.

za trimesečne odpoved po 2%.

Prva Jugoslovanska žična industrija d.z.o.z Celje

Na tel. 118.

Invržuje vse vrste kliničnih pletenj in tkanin kot raznolikostne delavnice konstrukcije, zgraje na geserjih, vrte in parki ter tenis kraljice, hraje na presipanje, nastavlja vloge, kolesna pletalja itd.

Somišljeniki, širite naše liste!

Tiskar: Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, predstavnik: Leo Brožec, poslovodja v Mariboru. — Urednik: Januš Golec, novinar v Mariboru. Izdajatelj: Konzorcij Slovenskega Gospodarja, predstavnik: Januš Golec, novinar v Mariboru.

Godbena glasbila in strune

Prizorečam svoje največje začelo pimati tega glasbil in lesa, kot: gosli, kitare, tambarice itd. po najnižjih cenah. Za nekajbi in čisti avci se zamudi. Vsa popravila so izvršujejo v lastih delavnicih, strokovnjakih.

VACLAV SCHRAMM, CELJE

Spec. delavnica za izdelovanje godbenih glasbil
Nakup starih gosel, čeravno zlomljene.

533

**Preprava se
Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.****Za poljske križe**

si mnogi želijo Kristuseve pedobe (korpus). Da ustreže ljudem, jih je oskrbela Tiskarna sv. Cirila v Mariboru, kjer se dobije po sledečih cenah: 65 cm veliki po 550 D, 75 cm veliki po 600 D, 80 cm veliki po 700 in 800 D, 90 cm veliki po 800 D, 100 cm veliki po 950 D in po 1250 D, 120 cm veliki pa 1700 D.

Stenski križi

z lesene podobe (korpusem) stanejo: Velikost 20 cm po 42 in 77 D, 25 cm po 55 in 99 D, 30 cm po 77 in 100 D, 35 cm po 96 in 115 D, 40 cm po 140 D.

Stenski križi

z kevinalno podobo stanejo v raznilih velikostih po 4, 12, 18 in 24 D.

Stoječi križi

z kevinalno podobo stanejo v raznilih velikostih in izpeljavah po 22, 24, 28, 30 in 36 D. Izpeljava je zelo okusna in solidna ter se toplo priporoča, da si vsak, kdor križe potrebuje, iste kupi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Čujte!

Glejte!

MARTIN SUMER, KONJICE

Kdor hoče lepo in dobro oblečen biti, mora v Konjicah biti; tam v trgovini Sumerjevi, se blago jako poceni debiti.

Za obilen obisk se ujedno priporočam!

CEVLIJARNA

Zaloga vsakovrstnih čevljev lastnoročne izdelave po najnižjih cenah.

Dominik Uršič

Breg št. 1., Celje.

Razpošilja se tudi po pošti. — Na zahteve se pošilja tudi cenikl.

Na malo.

378

Na velike.

Kadar pridete v Celje

In predno nakupite manufakturno blago, obleko, odeje ali srajce, oglejte si velikansko zalogo blaga in izdelkov pri

„Amerikancu“

Glavni trg, pri farni cerkvi.

Tam se prodaja najcenejše, ker ima lastno tovarno.
Ne mečite denarja proč!

Prepričajte se!

Najboljše in zelo trpežno blago

za moške in ženske obleke, suknjo, hlačevino, vojino, blago, plavino, cefir, platno, robce, nogavice, gotove obleke in perilo kupite najcenejše le v trgovini

J. N. Soštarč, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

Ugodna prilika!

Ceneje kot pri razprodajah

768 se dobri vsakovrstno manufakturno blago pri

I. TRPIN, Maribor, Glavni trg št. 17.

ZLATOTOROG**terpentinovo milo!**

Ta neprekosljiva sestava mila in terpentina vsebuje pristno zlato!

V vsaki tisoči komad je vtisnjena pristen zlatnik, ki čaka srečnega kupca. Kupite takoj komad tega idealnega mila, mogoče najdete tudi Vi zlatnik!

Edino najboljši

Telefon 913

šivalni stroji in kolesa so le JOSIP PETELINC-A

LJUBLJANA

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

— znamke Gritzner, Adler in Phönix —

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke Dubled,

Pouk o vezenju in krpanju brezplačen.

Večletna garancija.

Delavnica na raspelago.